

Ročník X. V Uh. Hradišti v březnu 1929. Číslo 3.

Pozvání na
výroční valnou schůzi
Sokolské župy Komenského,
*kteřá bude se konati v neděli 17. března 1929
o 8., případně o 9. hod. dopoledne v Sokolovně
v Uh. Hradišti.*

P O Ř A D:

1. Čtení zápisu o poslední valné schůzi.
2. Zprávy žup. úřadníků: jednatele, náčelníka, náčelnice, vzdělavatele, pokladníka a dozorců jmění, menšinového, sociálního a zdravotního důvěrníka, redaktora Věstníku, knihovníka, kino-referenta, statistikáře.
3. Volby předsednictva: starosty, jeho náměstka, jednatele náčelníka a náčelnice (na návrh cvičitelského sboru), vzdělavatele (na návrh sboru vzdělávacího), pokladníka, menšinového, sociálního a zdravotního důvěrníka, dalších 3 členů a 3 náhradníků, zorců jmění a účtů.
4. Návrhy žup. předsednictva, cvičitelského a vzdělávacího sboru župního.
5. Volné návrhy (podejte župnímu předsednictvu písemně alespoň 3 dny před valnou schůzí).

Přístup do valné schůze mají všichni členové jednot v župě sdružených, pokud pro ně stačí místo. Právo hlasovací má za každou jednotu tolik zá-

stupců, kolikrát jest číslo 100 obsaženo v počtu členstva dotyčné jednoty. Přebytky přes 50 čítají se za plné 100. Každá jednotka jest zastoupena nejméně jedním členem. Každý zástupce jednoty má jeden hlas. Plnomocenství se nepřipouští. Zastupci předloží o svém zvolení ověření od své jednoty (čl. 9. stanov).

Čl. 11. Valná schůze je k usnášení způsobilá, je-li zastoupena aspoň polovice jednot k župě náležejících. Pro případ, že by se nesešel dostatečný počet, svolává se tímto oznámením druhá valná schůze na týž den o hodinu později s dodatkem, že dostavivší se vyslanci rozhodovati mohou platně bez ohledu na počet zastoupených jednot.

Bratrské jednoty žádáme, aby do valné schůze vyslaly bratry a sestry vědomé svých povinností, kteří bez ohledu na osobní pohodlí a svůj zájem setrvají ve schůzi až do konce.

V Kyjově dne 27. února 1929.

Předsednictvo sokolské župy Komenského.

Jednatel:
Alois Cablík.

Starosta:
Dr. Karel Kozánek.

Zprávy župních činovníků pro 38. výroční valnou schůzi sokolské župy Komenského.

Zpráva žup. jednatele za rok 1928.

Stojíce na prahu nového desetiletí naší národní svobody, přehlížíme svou činnost s tím větší zodpovědností a vědomím, že osud Sokolstva zůstane věčně spjat s bytím národa, jehož život ani ve svobodném státě není snadný. Sokolstvo, vědomo svých velkých úkolů na poli všeobecného rozvoje národa československého, jest jednotné a svorné budovati náš mladý stát, brániti svobodné vlasti, demokracie a celistvosti republiky všemi možnými prostředky.

V úvodu své zprávy vzpomínám s projevem úcty zemřelého bratra Františka Nejezchleby z Uh. Brodu, bývalého župního činovníka, bratra Huga Rady ze Zlína, bratra Miroslava Trefného, který jako dlouholetý náčelník župy Východoslovenské a výborný borec skončil při cvičení mladý svůj život tragickým pádem s hrazdy v Košicích, a dvou představitelů české umělecké tvorby: básníka Antonína Sovy a hudebního skladatele Leoše Janáčka. Čest jejich památce!

Do župního předsednictva byli při 37. výroční schůzi sokolské župy Komenského, konané dne 1. dubna 1928 v Uh. Hradišti v Sokolovně, zvoleni bratři a sestra: Dr. Karel Kozánek z Kyjova starostou; Josef Horák z Uh. Hradiště náměstkem starosty; Alois Cablík z Uh. Hradiště jednatelem; Jaroslav Staša z Malenovic náčelníkem; Anna Kostlánová z Uher. Hradiště náčelníci; Dr. František Malinský ze Strážnice vzdělavatelem; Jaroslav Hýsek z Kyjova pokladníkem; Dr. Emil Fiala ze Strážnice zdravotním důvěrníkem; Antonín Konečný z Uh. Hradiště redaktorem Věstníku žup. a knihovníkem; Oldřich Sudek z Uh. Ostrohu sociálním důvěrníkem a menšinářem; Alois Blažek z Uh. Ostrohu zpravodajem; Jindřich Dědák z Napajedel statistikářem; František Milíčka z Krhové divadelním referentem; Jindřich Kotas ze Bzence biografickým referentem; Antonín Vlachovský z Uh. Hradiště zapisovatelem; dozorcí jmění a účtů bratři Arnošt Hofman z Uh. Ostrohu, Josef Švejcara z Napajedel a Vojtěch Matušík z Uh. Hradiště.

Ve schůzi výboru, po valné hromadě téhož dne konané, byly rozděleny uvedené funkce, jež byly všemi zvolenými přijaty.

Za členy výboru Č.O.S. zvolen byl br. starosta Dr. Karel Kozánek a jeho náhradníkem br. Jaroslav Staša, župní náčelník a tajemník.

Během roku přestěhoval se za svým povoláním župní vdělavatel br. Dr. Frant. Malinský (profesor ve Strážnici) do Olomouce, ale svůj referát vedl až do konce správního roku. Jeho nástupcem stal se na návrh župního vzděl. předsednictva br. Frant. Milička z Krhova u Bojkovic. Vzdělavatel IV. okrsku br. Frant. Mikulášek (učitel v Bojkovicích) přestěhoval se na nové působíště do Suchého Vrbného u Českých Budějovic. Oba bratři zanechávají v naší župě hlubokou brázdou poctivé práce. Na nových působíštích přejeme jim všeho zdaru a štěstí.

Župní předsednictvo konalo 6 řádných schůzí, z nichž 5 bylo v Uh. Hradišti a jedna v Malenovicích u příležitosti župního sletu. Užší předsednictvo udržovalo stálý styk, třeba členové jeho bydleli na různých místech župy.

Při schůzích výboru Č.O.S. zastupoval župu br. starosta Dr. K. Kozánek, při schůzích technického předsednictva br. náčelník Jar. Staša a ses. náčelní Anna Kostlánová, při schůzích vzdělavatelů br. Dr. Frant. Malinský. Cvičitelé školy Č.O.S. obesláni byli 9 bratřimi a 4 sestrami, vzdělavací školy zúčastnil se br. Fr. Milička.

K sokolské jubilejní slavnosti u Lipek bratrstva ve Vláře vyslán byl za župu br. F. Milička, k otevření nové Sokolovny ve Bzové za Č.O.S. a župu br. A. Cablik, do Lipova br. J. Horák a br. Staša. Zjezd do Skopje zúčastnili se 3 bratři, k odhalení pamětní desky bratra Čapka v Orlové poslán byl projev.

Důvěrníky Č.O.S. pro naši župu byly bratři A. Formandl z Brodku, A. Očenášek a ses. Stýblová z Prahy. Bratr Formandl s bratrem Kratochvílem, jednatelem župy Tešínské, bývají každoročně při valné hromadě našimi milými hosty. Sestra Stýblová a br. Polame z Pferova jako zástupci Č.O.S. potěšili nás svou návštěvou při župním sletu v Malenovicích.

Otázka tajemnického úřadu rozřešena byla v tom smyslu, že br. Staša, župní náčelník, vede za přiměřenou odměnu i funkci župního tajemníka. Sokolská župní kancelář proto přesídlila z Kyjova do Malenovic. Bratr Staša jezdívá pravidelně týdně neb i častěji do Kyjova k br. starostovi Dr. Kozánkovi neb do Uh. Hradiště k náměstkovi starosty br. Horákovi a jednateli, aby vyřídil spisy a udržoval se stálý kontakt užšího předsednictva. Zařízení toto zdá se těžkopádné, ale proti dřívějšímu je úspěšnější a za dnešních poměrů se osvědčilo.

Během roku vyřizováno bylo tajemnickým úřadem 2100 běžných čísel mimo nescetné cesty po jednotlivých jednotách župy. Volná jízdenka br. Staša, jako tajemníka a náčelníka, byla proto plně zužitkována. Připomínám, že posilkami po zácích a studentech ušetřili jsme dosti porta; opatření toto doporučoval bych i pro příští rok, kdyby bratři funkcionáři příslušných jednot dopisy, případně tisk ihned doručili dále a neponechávali jich náhodě, jak se již častokrát stalo.

O pravidelné činnosti tělovýchovné a vzdělavací, do níž budou pojaty župní školy, kursy, závody atd., pojednají zprávy jiných funkcionářů.

Všechna usnesení poslední valné schůze byla podle možnosti vyřizena a splněna. Předání župní kanceláře župním tajemníkem br. Cibulkou nebylo tak jednoduché, jak se zdálo, ale bylo přece asi v měsíci květnu 1928 provedeno. Podobně byla uspokojivě urovnána záležitost užívání župního telefonu k meziměstským soukromým rozhovorům a vyúčtování 1904 Kč, jež měly býti zaúčtovány na účet naší župy a částečně na účet „Slováckého roku“ v Kyjově. Župní knihosklad byl již podle zápisu loňské valné schůze zlikvidován. Zbytek dluhu se splácí a objednávky vyřizují se jen za hotové.

Účast jednot při schůzích župního a vzdělavacího sboru pod tlakem loni schválených pokut se zlepšil, ale není přece ještě uspokojivá.

Župní předsednictvo vydalo jednotám k jubileu 10. výročí naší národní samostatnosti zvláštní pokyny podle návrhu Č.O.S. ve Věstníku župním.

kdež pravidelně byly uveřejňovány pod záhlavím „Z předsednictva“ stručné zprávy, pokyny a oznámení, týkající se naší župy a sokolského života vůbec.

Svépomocná sbírka ve prospěch sokolské tělocvičny „Tabor“ v Lublani vynesla v naší župě 12.647 Kč 70 h, v celé Č.O.S. 767.000 Kč; výtěžek akce ve prospěch Bulharů, postižených zemetřením, zaslán byl jednotami přímo Č.O.S., která vykazuje celkový výtěžek v republice 405.000 Kč.

Bratřím Jihoslovanům byl poslán k svátku sjednocení telegram. Vzpomenuto bylo též jubilea přátelské republiky polské a lotyšské.

Doporučena byla mimo jiné sbírka tělocv. jedn. Sokol v Hošťálkově ve prospěch vyhořelé Sokolovny.

Veškeré dopisy posílají se prostřednictvím jednoty župě a Č.O.S. Různá oznámení, pozvání, zvláště pak žádosti o zastoupení neb vyslání řečníka k slavnostním příležitostem třeba poslati včas; zváti jen plakátem, který má být župě vždy poslán, nestačí.

K anketě, týkající se sokolských vyznamenání, přijat byl župním předsednictvem jednomyslně návrh jednatele br. Aloise Cablíka, žádající jen písemné uznání sokolské práce.

Nahodilé spory snažilo se župní předsednictvo rozřešiti vždy smírně pod zorným úhlem sokolské kázně a čestnosti ve smyslu usnesení VII. valného sjezdu a našlo ve všech případech i mezi spornými stranami dosti rozumného pochopení. Vyloučení byli v uplynulém roce jen dva členové, a to pro poškozování dobré pověsti členstva jednoty a pro nesokolský život.

O propagaci k získávání členstva a styku s bratřimi vojáky byly vydány zvláštní oběžníky, za účelem organizace sociální péče ustanoveni byli sociální důvěrníci jednot a župy.

Hospodářský stav župy se valně lepší a byl by ještě uspokojivější, kdyby všechny jednoty byly v placení župě přesnější, ať se to týká pravidelného placení župních příspěvků či vymáhání starých dluhů. Při této příležitosti upozorňuji, že za pobočky jsou zodpovědné mateřské jednoty nejen župě, nýbrž i úřadům. Kdyby tomu tak bylo všude, ubylo by župě mnoho starosti a práce.

Velké finanční povinnosti a zodpovědnost nutily župní předsednictvo k hospodářské opatrnosti, záležející více v kalkulování než šetření, neboť nelze šetřiti tam, kde by z toho vznikla škoda na vybudovaném ústrojí. Jak ulevilo se župní pokladně zrušením knihoskladu, který při lepším vedení a dochvilnosti jednot mohl být podnikem dobrým, a jak osvědčila se hospodářsky úpravu tajemnického úřadu, loňskou valnou hromadou provedená, poučuje nás nejlépe pokladní zpráva. Na vedení tělovýchovné a vzdělávací činnosti, jako jsou kursy, školy, různé dozory župní a okrskové, šetřiti nelze. Otázka činovníckých škol, knihovnic, vzdělávacích a správních dozorů nemohla být z technických a finančních důvodů rozřešena tak, jak by toho bylo potřeba. I v tomto ohledu osvědčilo se spojení funkce župního náčelníka a tajemníka v jedné osobě. Br. Staša svolával si totiž při svých příležitostných cestách po župě činovníky několika jednot, s nimiž probíral nejen teoreticky, nýbrž i prakticky ony obory sokolské správy, v nichž bylo nejvíce chybováno. Toto opatření jest nejlacinější a bylo by za daných poměrů i neúčinnější, kdyby mezi pozvanými činovníky bylo více dochvilnosti. Pro příští rok prosím o více pochopení dobře myšleného zařízení.

Naše župa Komenského sdružuje 44 jednot a 38 poboček. Přibýly jednoty v Pitíně a Vnorovách, jež se během roku osamostatnily, zrušena byla pobočka v Havčicích. Členský katastr za rok 1927 je v úplném pořádku a doufáme, že během tohoto roku urovnány budou i starší zanedbané ročníky.

Některé jednoty zapominají, že v měsíci lednu každého roku posílají se župě jmenné výkazy všeho členstva trojmo, a to po jednom pro jednotu, župu a Č.O.S. Výkazy tyto musejí být čitelné a přesné.

Vzhledem k možným úrazům upozorňuji zvláště náčelníky, aby neupřeli v tělocvičně nikoho, kdo nepodal ještě přihlášky za člena jednoty, nebyl do katastru Č.O.S. přihlášen a není tudíž pojat do úrazového pojištění. Pro žactvo zakládejte z téhož důvodu každoročně matriku žactva na základě

pisemného dovolení ke cvičení, opatřeného vlastoručním podpisem otce neb matky každého žáka.

Ze 40 ohlášených úrazů bylo uznáno úrazovým odborem Č.O.S. 37, tři případy byly vyřízeny záporně. Uhrnem bylo úrazovým odborem za uplynulý rok v naší župě vyplaceno 9.127.50 Kč.

Potěšitelným zjevem je snaha jednot a poboček opatřit si vlastní krov neb hřiště. Tak přibýly v jubilejním roce 2 nové Sokolovny, a to ve Bzové a Lipově. Dokončení stavby Sokolovny v Uh. Hradišti a Těmících vyžádá si ještě několika měsíců letošního roku. Při této příležitosti zdůrazňuji, aby rozhodování o každém hospodářském podniku stalo se po zralé úvaze a bylo, pokud možno, jednomyslným přáním všeho členstva. Počítejme, neboť jen zajištěný finanční plán jest zárukou zdatu společného díla, vyžadujícího nejen nákladu jednoty a obětí jednotlivců, nýbrž i svorné součinnosti všech. Stavbu a pracovní povinnost schvaluje župa, zahájení stavby a jméno zodpovědného stavitele třeba ohlásiti předem úrazovému odboru Č.O.S. pro případ možného úrazu členstva. Tolik uvádím místo zprávy župního poradce.

Znova je třeba připomenouti, že veškeré sbírky a žádosti o podporu schvaluje Č.O.S. po vyjádření župy. Prostřednictvím župy posílejte i všechny jiné dopisy Č.O.S. Pro nedodržení této cesty byla loni na rozkaz Č.O.S. udělena jedné jednotě důtka.

K významným událostem minulého roku náleží na prvním místě 10. výročí naší národní svobody a státní samostatnosti, jež jest domyšlením Tyršova národního programu. V rámci župních jubilejních slavností pořádaných byl „Dětský den“ (10. června 1928 v Malenovicích) s proslovem župního jednatele br. A. Cabřika, župní slet (22. července 1928 tamtéž) s proslovem župního vzdělavatele br. Dr. Malinského.

Ve dnech 22. a 23. září 1928 pořádaná byla župní škola vzdělávací v Uh. Hradišti se zahajovací veřejnou přednáškou br. Dr. J. Kudely „Sokolstvo a legie“.

Dále byla naše župa spolupřátelkou sokolského tábora u „Lipek sbratření“ ve Vlárském průsmyku.

Mohutných sokolských oslav 28. října 1928 v Praze zúčastnila se naše župa čtyřmi zástupci a jedním praporem.

Všechny jubilejní slavnosti, ať Č.O.S., župami či jednotami pořádané, měly ráz nelicené radosti a byly obrazem sokolského uvědomění a ideové jednotnosti.

Pozornosti veškerého Sokolstva a celého národa těšili se naši sokolští borci na olympijských závodech v Amsterdamu, kdež bojovali na mezinárodním kolbišti za čest národa.

Klidnou hladinou sokolského života rozčeřily otázky, týkající se udílení medailí za zásluhy ministerstvem veřejného zdravotnictví a protektorát bratří ministrů nad orelským sletem v Bratislavě. Při řešení reformy školské zprávy hájí Sokolstvo národního pokroku. Tisíce výročí knizeze Václava ostaví Sokolstvo buď v rámci společných oslav neb samostatně podle pokynů Č.O.S.

Není místa, abych vzpomínal všech podniků a akcí, jimiž uplatňovalo Sokolstvo svůj zájem o otázky, mající přímý či nepřímý vztah k životu národa.

Konče svou jednatelskou zprávu, upozorňuji ještě na soudobý tisk Č.O.S., který volá nás znovu do tělocvičny k nové práci, aby čestně připravil veřejná vystoupení v jednotách, župách, Č.O.S. a zve již borce do Brna, Plzně, Orlové, Poznaně, Kladna, Hodonína, Bělehradu a jinde, chystajíc zároveň na rok 1932 IX. slet všesokolský na uctění 100. výročí narození br. Dr. Miroslava Tyrše.

Sokolstvo, nesoucí ideu národa s úspěchem již 67 let, vidí, že je znovu třeba shromážďovati všechny složky tělesné, duševní a mravní zdravoti, aby tím silnější byl uvědomělý a ukázněný národ ve světové soutěži.

Pod těmito dojmy snažili jsme se fidiťi sokolskou výchovnou práci v jubilejním roce při vědomí, že po 10 letech samostatného národního a stát-

ního života nežádá po nás vlasti krvavých bojů ani přílišného sebeobětování — ale tím více opravdovosti, poctivosti a hrdinosti v drobné národní práci.

Bratři a sestry, uzavíraje zprávu jubilejního roku, děkují všem za ochotnou spolupráci a vslovují jedině přání, aby duch bratrské svornosti, nesobeckosti a náležitého porozumění pro usilovné sokolské snažení neupadla, ale vzrůstal a naplňoval v novém správním roce veškeré naše konání jen ušlechtilým zápolením a tak vzájemnou radostí ze společné práce, bojů a vítězství. Práci jsme svobody dobyli, jen práci jí uchováme!

Nazdar!

Alois Cablík, župní jednatel.

Zpráva župního náčelníka za rok 1928.

Opět máme za sebou rok rušné práce, již chtěli jsme oslaviti desáté výročí naší státní samostatnosti. Jestliže připomínáme si dnes všeho, co bylo v roce minulém vykonáno, pak děje se tak v úmyslu, abychom posoudili, co bylo dobré a co snad lépe mohlo býti opatřeno. V prvé řadě třeba si uvědomiti rozlehlost naší župy a s touto pak související nemožnost častějšího užšího styku jednot s ústředím, čímž jedině lze omluviti, že schůze naše nejsou tak obesílány, jak bylo by židoucno, z čehož pak již přirozeně vyplývá nepochopení úolů a prací, které během roku se naskytají.

Veškerou technickou činnost v župě řídí předsednictvo cvičitelského sboru, v němž zasedali bratři a sestry: Staša náčelník, Kostlánová náčelnice, Dr. Janík místonáčelník, Mazáčová místonáčelnice, Zítka a Šmídová náčeln. I. okrsku, Křížek a Ostrží II. okrsku, Dědák a Stašová III. okrsku, Adamec a Mikulcová IV. okrsku. Ambrož, Pavlík a Dr. Malinský za vzdělávací sbor. Předsednictvo konalo 6 schůzí, v nichž připravována a vyřizována usnesení cvičitelského sboru, pokud se týkalo veřejných vystoupení neb obesílání důležitých podniků. Cvičitelský sbor sešel se dvakrát — na jaře a na podzim, kromě toho bylo několik nácvičných schůzí buďto v okrscích neb v oblastech větších jednot, svolaných vždy tak, jak tomu okolnosti připouštěly. Vim, že jest svízelné naše scházení, ale bratři náčelníci musí si jedenkrát zásadně uvědomiti, že svolaná schůze — zvláště již tak, jak zde uvedeno — musí býti obesílána a že nesmí se ve slovníku našem objevovati slova: to nejde. Může-li se toto vyskytnouti jinde, u cvičitelstva toho nelze vůbec trpěti.

V minulém roce mohli jsme poslati do škol v Praze 14 bratří, poslali jsme však jen 9, protože neměli jsme vhodných uchazečů. Netřeba snad ani dokazovati, že jest to nesmírná škoda zvláště v době, kdy stěžujeme si na nedostatek cvičitelstva odborně vzdělaného — doufejme však, že úkaz tento nebude se již opakovati. Při této příležitosti třeba uvést, že okrskové školy cvičitelské jsou — až na malé výjimky — provedeny, župní škola pak čeká ještě svého uskutečnění, od něhož jen mimořádné letošní poměry nás zdržely. K uspořádání škol okrskových a pak školy župní vedla nás snaha, pozvednouti úroveň naší školy župní a pak i získati si i předběžné vzdělání pro účastníky škol v Praze. Okrskové školy byly určeny pro začátečníky, z nichž by pak byli vybráni posluchači školy župní a z těchto mohli by býti posíláni do Prahy. Tak jenom úroveň škol našich bude pozvednuta a jednoty bohatě odměněny za oběti, jichž obesílání škol si vyžádá, lépe vzdělaným cvičitelstvem. Třeba ovšem, aby zásada tato byla správně chápána a podle ní posluchači vybíráni.

K Sokolovněm již stávajícím přibýly v roce minulém opět dvě — ve Bzové a Lipově, tím dostupil počet ten čísla 21. V roce letoším opět o něco vzroste, čehož si jistě všichni upřímně přejeme.

Veřejná cvičení, jimiž jednoty veřejnosti se představují a účt za své celoroční práce takto skládají, konaly 34 jednoty a pobočky. Veřejná mají mnohde již svou dobrou pověst a jistě všude vzbudí zasloužený zájem, když bude jim předcházeti náležitá příprava a o to nám jde. Proto, bratři náčelníci, předem si zajistěte řádnou přípravu části tělocvičné a pak teprve přistupujte k uspořádání slavnosti a ne opačně!

Z činnosti okrsků třeba vyzvednouti hlavně školy, o nichž byla již zmínka, a pak samostatná veřejná cvičení. Obojí — dobře-li říjeno — stane se pozhěbnáním, a naše okrsky dávají si v tom ohledu všemožnou práci. Neměli úspěch vždy takový, jak by práce v tomto směru vynaložená vyžadovala, pak není vždy vina jen na vedení, ale třeba pátrati po příčině hlouběji a často našli by: hom pravou příčinu i tam, kde nejméně bychom ji hledali.

Okrsek I. konal své veřejné cvičení 1. července ve Vracově. Okrsek II. konal své veřejné cvičení 8. července ve Velké. Okrsek III. nekonal veřejného, poněvadž v jeho oblasti byl župní slet. Okrsek IV. měl své veřejné cvičení ve Bzově dne 8. července. Posudky o těchto byly uveřejněny v našem Věstníku, kdež i úspěch jejich správně ohodnocen.

Podniky Č.O.S., konané v rámci jubilej. státních oslav a k nimž v prvé řadě náležejí mezinárodní závody, župa naše čestně obeslala. K závodům v Praze vypravila 2 bratry z Napajedel v oddílu vyšším, 29 bratrů do středního a 32 bratrů do nižšího oddílu. Ve středním oddílu měli jsme 3 a v nižším 5 družstev. Podrobný posudek o výsledku a umístění našich družstev a jednotlivců byl uveřejněn v 7. čísle našeho Věstníku, na nějž i zde se odvolávám. Na závody do Prostějova dne 8. a 9. zří mohli jsme vypraviti — podle výsledku vylučovacího závodu, konaného 19. srpna v Uh. Hradišti — 3 bratry do šestiboje a 3 na závod zvláštní. Zúčastnili se však jen 2 bratři v šestiboji, kteří se umístili jako 45. bratr Bláha z Uh. Hradiště a jako 50. bratr Čáp z Uh. Hradiště. V ech závodníků bylo 61.

K vylučovacím závodům ve hře odbíjená dostavila se 3 družstva — dvě z Uh. Hradiště a jedno z Napajedel. Zvítězilo družstvo Uh. Hradiště I. a toto postoupilo pak do závodů krajoých v Přerově. Zde se dostalo až do posledního utkání s družstvem kroměřížským, jemuž podlehlo, zvítězivši napřed nad družstvem podivínským i hranickým.

Krajský slet v Prostějově a Olomouci obeslán byl počtem velmi skrovným — v Prostějově bylo v kroji 42, v Olomouci 35 bratrů — prostná cvičilo v Prostějově 35, v Olomouci 28 bratrů. V Prostějově mimo to cvičilo i družstvo napajedelské na kruzích velmi pěkně, takže upoutalo na sebe i mimořádnou pozornost.

Obeslán byl i slet sokolské župy Hanácké v Kojetíně, u příležitosti otevření tělocvičny tam 5. srpna konaný.

Vlastní oslavy župní desátého výročí státní samostatnosti zahájeny byly v den sokolské mládeže dne 10. června v Malenovicích, pokračování pak v sobotu 21. a v neděli 22. července, kdy tamtéž konána tělocvičná beseda a župní slet. Průběh všech těchto slavností byl velmi pěkný i účast slušná v uvážení, že slet konal se v nejsevernější části župy a jimi také župa důstojně státní výročí oslavila. Celková účast v kroji byla 327 mužů s 11 i prapory, 167 dorostenců s 5 vlajkami, 181 žák a 8 bratrů v národním kroji z Velké Cvičičích bylo 274 muži, 168 dorostenců a 180 žáků — 8 družstev mužů a 6 družstev dorostenců na nářadí. Zvláštního vystoupení jednoty Malenovice zúčastnilo se 180 cvičičích a závěrečného aktu sletového všichni účastníci ve slavnostním i cvičebním kroji v čele s bratrem starostou. Odborný posudek o sletu napsali zástupci Č. O. S. bratr Pojame a sestra Stýblová do 9. čísla našeho Věstníku a do 30. čísla Věstníku Č. O. S. I letos bylo několik poboček, nešetřících ustanovení o povinném obeslání sletu, které stihne též trest jako loňské.

Župního tajného výletu, posunutého až na září, nebylo lze již pro nepřeekonatelné překážky uskutečniti. Jest to škoda, avšak kdož ví, jestli tímto nebylo zamereno mnoho výtek a snad i hořkostí.

Připomenuli, že veškeré schůze cvičitelského sboru Č. O. S. i schůze našeho kraje jak v Přerově, tak i v Bohumíně byly obeslány, vypočítal jsem vše, co s technickou prací souvisí.

Jenom letmo dotknu se toho, co veřejnost značně rozrušilo. Je to udělení medailí ministerstva veřejného zdravotnictví. Nejsme jistě neskromní, ale měla-li jimi býti hodnocena práce na poli tělovýchovy, pak opravdovou urážkou bylo stavění našeho bratra Jindry Jvedle různých Orlů, o nichž a jejich zásluhách měl se asi svět dovědět až teprve udělením medailí. A jsme o-

pravdu zvědaví na výsledek podaného protestu Č. O. S. Ale at je už rozhodnutí minist. rady jakékoliv, přece jenom nutí Sokolstvo k tomu, aby bylo o-bezpečnější proti všem intrikám, které se leckde proti nám a poctivé práci naší podnikají nebo přišťe podniknou.

Z toho, co máme letos před sebou, třeba v prvé řadě vyzvednouti i. mezisiletové závody dorostu, které nás nesmí zastihnouti nepřipraveny, neboť jsem pevně přesvědčen, že najdou vřelého ohlasu v našich jednotách. Dále bude zájezd na Těšínsko a protože je to k naší chráněnce, pak musí účast naše odpovídati počtu členstva. Nesmíme dopustit, aby sem jelo jen několik jednot — jak obyčejně — a ostatní aby si pohodlně našli lacinou výmluvu. Načelníci a cvičitelé — vám v prvé řadě na tom musí záležet, aby Vaše jednoty byly zastoupeny. Všecko jde, jenom umíte-li pro to vzbuditi náležitý zájem. Čeká nás též žopní slet, který má velký význam nejen pro jednotu, u níž je pořádán, nýbrž pro všechny účastníky. Je to náš největší svátek — jestliže dovedeme „dělati množství“ při různých nesokolských manifesta-cích a nepočítáme ani, co nás to stálo, pak nesmíme zapomínati ani na své podniky. Jejich velikost a jejich krásu musíme si my sami vytvořit a že to dovedeme při dobré vůli, o tom netřeba pochybovati.

Toto jsou věci nejdůležitější, na něž chtěl jsem obrátiti vaše zření a usměrniti pro jejich zdar všechno naše konání v roce letošním. Jako druhdy, tak i dnes musí cvičitelstvo co nejlouběji zabrat v práci tak, aby příklad jeho všemu členstvu jasně zářil, a pak není třeba obav o naše bytí. Myslím, že dosti již bylo různých ohledů a uhýbání se v práci, nyní však jest již čas, aby mužné sebevědomí našlo půdy ve sborech cvičitelských. Sokolství nezachráníme rozumováním na schůzích a táborech, nýbrž vytrvalou a nehluchou prací v jednotách. K této pak nejpovolanější jest cvičitelstvo: neboť toto dovede — musí — vtěliti slova ve skutek!

Nazdar!

Jaroslav Staša, náčelník župy.

Dostaveníčkem sokolské společnosti
jest

restaurace v Sokolovně

(hotel „KORUNA“ v Uherském Hradišti).

Výborná domácí kuchyně. — Přírodní vína.

O návštěvu prosí

JAN HOLUB, restauratér.

ADAM PRAHA

KUNRATICE.

Výhodné placení.

**Bezpečné
elegantní
tělocvičné
nářadí**

s Siletou zárukou.

Vedoucí cenou a jakostí.

Pokladní zpráva za rok 1928.

Účet správních výloh za rok 1928.

Vydání:

Služné tajemníka	12 000.—	
Daně a poplatky ze služného	246.—	
Pensijní a nemoc. pojištění	1 986 10	14 232 10
Cestovní paušál náčelní		3 000.—
Příspěvek na roční jízdenku tajemníka		2 000.—
Cestovní výlohy župních a okrskových činovníků		3 618 60
Nájem, otop a světlo		250.—
Cestovné družstvům na III. mezisletové závody		5 000.—
Poštovné a poplatky pošt. úř. šek.		1 491 39
Kancelářské potřeby		507 56
Tiskopisy		742 76
Náklady na župní cvičitelské školy		934.—
Úroky z výpůjčky		47 26
Úroky z prodlení Č.O.S.		375.—
Různá jiná vydání		47 36

PŘÍJEM:

Úroky u peněžních ústavů	147 78	
Pokuty jednot a poboček pro neplacení	1 779 30	
Celkový správní náklad za rok 1928	30 318 95	
	<u>32 246 03</u>	<u>32 246 03</u>

Sokolství! Kolik síly a krásy, pravdy a dobra tají se v pojmu tom, kolik štěstí přinesla již ta myšlenka nádherná k povznesení sil tělesných i mravních směřující! Sám jsem v ní radost ze života našel, ona kotvou se stala žití mému, a stejně i od jiných mám, kteří, poslechnuvše hnutí srdce, oddali se sokolství.

Karel Vaníček.

Sestava župního jmění

Jmění:

Hotovost pokladní	79.69
-----------------------------	-------

Pohledávky:

Za jednotami a pobočkami	43.779.83
U poštovního úřadu šek. v Praze	1.718.27
Nestálci (přechodní dlužníci)	2.195.44
Spořitelna města Kyjova	322.35
Č.O.S. v Praze, úpisy na Lublaň	11.050.—

Inventář:

Zařízení župní kanceláře	4.138.73
10% odpis z nákupní ceny Kč 5.759.14	<u>575.91</u>
	3.562.82

Zásoba tiskopisů, odznaků a průkazů Č.O.S.	4.702.30
--	----------

67.410.70

Stav výdejného jmění župy byl před rokem, t. j. dne

31. prosince 1927	<u>Kč 14.337.48</u>
-----------------------------	---------------------

Správní účet

Správní výlohy věcné (mezisletové závody 5000)	7.468.25
--	----------

Správní výlohy osobní (tajemník a náčelní)	17.232.10
--	-----------

Jízdenka tajemníka a cestné župních a okrskových

činovníků	5.618.60
---------------------	----------

10% odpis na zařízení župní kanceláře	575.91
---	--------

Přebytek správního roku 1928	<u>5.007.31</u>
--	-----------------

35.902.17

V Kyjově dne 31. prosince 1928.

Jaroslav Hýsek,
župní pokladník a účetní.

k 31. prosinci 1928.

Dluhy:

Č.O.S. v Praze knihosklad	15.567.54	
Č.O.S. v Praze, příspěvky.	973.—	16.540.54
Spořitelna města Kyjova		12.993.65
Jednoty a pobočky		358.20
Nestálci (přechodní věřitelé)		473.60
Úpisy jednot a poboček na Lublaň		11.050.—
Neodvedená sbírka na Lublaň		284.—

Základy: Stav k 31. XII. 1928

Tiskový	2.792.82	
Výchovy župních cvičitelů	3.373.10	
Menšinový	200.—	6.365.92
Běžné výdajné jmění župy k 31. XII. 1928		19.344.79
		<u>67.410.70</u>

za rok 1928.

Župní příspěvky	31.478.20
Organisační příspěvky	2.308.—
Výnos župního Věstníku	332.43
Výnos prodeje odznaků, průkazů a tiskopisů Č.O.S.	1.783.54

35.902.17

Rozpočet na rok 1929.

(Schválen na schůzi župního předsednictva 10. února 1929.)

Vydání:

Župní tajemník	12.000—
Župní náčelní	3.000—
Jízdenka tajemníka	2.000—
Cestovné a výlohy župních a okrskových činovníků	5.000—
Poštovné, tiskopisy a kancelářské potřeby	3.500—
Nájem, otop a světlo	250—
Odpisy na kancelářské zařízení	700—
Nemocenské a pensijní pojištění a daně ze služného	2.500—
Podpory družstvům na mezisletové závody	3.550—
Úroky z výpůjček	500—
Náklady na župní cvičitelské školy	1.000—
Nepředvídané vydání	1.000—

Příjem:

Župní příspěvky 6000 x 5—	30.000—
Organizační příspěvky	2.500—
Výnos župního věstníku	500—
Výnos prodeje odznaků a tiskopisů	1.000—
Pokuty jednot a poboček pro neplacení	1.000—
	35.000—
	35 000—

Zpráva menšinového důvěrníka za rok 1928.

Sokolská župa Těšínská Jana Čapka má 52 jednot a poboček, z nichž jest 23 menšinových, t. j. přes 40 proc. z celkového počtu. Veškeré tyto jednoty mají své ochrannitelky a to župa Hanácká 5, Palackého 4, Komenského 5, Středomoravská a Milíčova po 1 atd.

Je tudíž župa Těšínská po župě Krušnohorské nejexponovanější župou menšinovou v Č.O.S.

Podle zprávy župního statistika za rok 1927, uveřejněné v čís. 5. jejich Věstníku, jeví se nám obrázek župy Těšínské takto: 21 jednot cvičí ve školních tělocvičnách, 24 v hostincích, 7 ve vlastních tělocvičnách.

Vlastní letní cvičiště mají 34 jednoty, 5 má zahrady, které slouží částečně za cvičiště, 3 používají cvičišť najatých a 8 jednot má cvičiště propůjčené.

Vlastní plovárnu má 1 jednotu, pronajatou rovněž 1 jednotu.

Koncesi má 11 jednot hostinských, 6 kinematografických.

Jména všech jednot v župě sdružených bylo koncem roku 1927 Kč 5,653,216—, z toho připadalo na hotovost Kč 318,085—, na fondy 583,314 Kč, na nemovitosti Kč 3,644,363—, na movitosti Kč 1,107,454—. Čisté jmění jednot bylo Kč 3,633,762—.

Dramatické odbory jsou v 25i jednotách, stavební ve 13i, pořadatelské v 19i, loutkové ve 12i, jiné v 9i jednotách.

Počet sokol. časopisů, odebíraných jednotami, byl 6331, kromě župního Věstníku, jehož se tiskne asi 5000 výtisků.

Počet knih v jednotách jest 8778.

Činnost tělocvičná podle výkazu od 1. I. 1928 do 30.-9. 1928 v oddílu mužském jest pozoruhodná:

muž. zářaz. 1226, cvič. hod. 3110, úhr. návšt. 41.119, prům. 659; dorostu zářaz. 831, cvič. hod. 2968, úhr. návšt. 35.501, prům. 578; žáků zářaz. 1707, cvič. hod. 2.386, úhr. návšt. 60.174, prům. 1163.

V oddílu ženském za dobu od 1./I. 1928 do 30./6. 1928: žen. zářaz. 683, cvič. hod. 1630, úhr. návšt. 16.972, prům. 385; dorostenek zářaz. 766, cvič. hod. 1828, úhr. návšt. 23.012, prům. 522; žákyň zářaz. 2286, cvič. hod. 1789, úhr. návšt. 56.276, prům. 1417.

Veřejná cvičení pořádaly 24 jednoty, akademii bylo 33, proslovů do konce září 989.

Národnostní poměry: V 50i obcích (sídlech 52 jednot) jest obyvatelstva 244.597, z toho československé národnosti 161.561, polské 52.734, německé 23.664, jiných 6.338. Tvorí tudíž národnost československou 65 proc., národnosti cizí 34 proc.

Stedovati tak propracované zprávy žup. činovníků a činnost župy jest opravdu zvláštním požítkem, který jistě naplňuje obdivem, kolik píle a lásky k věci sokolské jest tam na našem pomezí. Srovnajme poměry naše s nimi a zpytujeme!

Župa Těšínská nekonala vloni župního sletu, nýbrž jen slet žactva a dorostu dne 17./6. ve Frýdku. 16. června měla pietní sokolský svátek, kdy odhalovala v den 10. výročí úmrtí — pamětní desku v Orlové na domě, odkud v r. 1915 narukoval br. Jan Čapek — legionář-hrdina, býv. náčelník župy Moravsko-slezské, a dne 7. a 8. července zúčastnila se pak velkým počtem kladení základního kamene k pomníku br. Čapka pěš. plukem č. 34 střelce Jana Čapka v Hranicích.

Mnoho v jediném roce bylo vykonáno v župě a jistě zaslouží dále se zmíniti o pomníku padlým hrdinům na Těšínsku v Orlové a zřízení kolumbaria sokolské župy Těšínské Jana Čapka na hřbitově orlovském pro členy Sokoly. Zase k následování hodně i v naší župě.

To jsou asi významnější podniky župy Těšínské v roce uplynulém, a nyní co naše župa a jednoty — ochrannitelky vykonaly pro své svěřenky.

Počet svěřenek se nám zvětšil o jednu, poněvadž koncem září byla přidělena Č.O.S. svěřenka Louky nad Olzou ochrannitelce Ua. Brod, takže nyní mají v ochraně:

Bzenec — Jablunkov, Luhačovice — Staré Město u Fryštátu, Napajedla — Fryštát, Uh. Brod — Louky nad Olzou, Uh. Hradiště — Karvinnou. Uhrnem máme 5 svěcenek.

Všechny ochranné byly v písemném styku se svými svěcenkami a ze zpráv, které mi zaslaly, vyjímám: Bzenec zaslal dar Kč 200.—, Luhačovice uspořádaly Bezručův večer, kde sebrano pro svěcenku 50 knih, zasláno vstupné na šibřinky Kč 50.— a při krajo­vém zájezdu odevzdají loutkové divadlo, Napajedla — zaslala vánoční dar Kč 300.— a jubilejní dar Benešovy „Paměti“ i s „Dokumenty“ a u ses. Křížové v Praze objednala již slavnostní prapor, který odevzdají při zájezdu. Uh. Brod — pouze navázal písemné styky a informace, čeho by svěcenka potřebovala.

V Uh. Hradišti pro přípravy a stavbu vlastní Sokolovny musela nezbytně práce ochranné ochabnouti. Pro zájezd však bude zakoupeno loutkové divadlo; jednota pak hodlá sama nebo se svěcenkou uspořádati tělocvičnou akademii. Též žup. menšinovému sboru na zakoupení cenné knihy věnovala Kč 50.—.

Je potěšitelné, že již 3 ochranné mají pro letošní zájezd připravené dárky a spoléhám, že i br. jednoty Bzenec a Uh. Brod nezůstanou pozadu.

Agendu menšinového důvěrníka převzal jsem teprve koncem května 1928. Ježto v červnu jsem dlel v Čechách, nemohl jsem se zúčastnit podniků župy Těšínské.

Snažil jsem se navázati styky se všemi jednotami ochrannými, burcoval mnoha články v župním věstníku (v č. 6. 7.—8. 9. a 11.) a dotazníky i ostatní jednoty naší župy pro menšinovou práci, žádal jsem splnění loňského usnesení žup. menš. odboru, ale marně. Psal a volal jsem — ale vyslyšen nebyl. Ovšem zde jednoty necítí na sobě toho, oč jednoty menšinové musí denně bojovati, vše, co se píše, myslí, že není pravdou a potřebné, — ježto zde nejsou poměry tak horké, jak na kresách těšínských, a nelze tu prožít a pocítit, — ale přece je povinnosti naší, abychom se zamyslili a a brali práci menšinovou vážně, vždyť tam se bijí naši bratři a sestry za své bytí a žádají po nás ne almužnu, ale posilu mravní a hmotnou a tu jsme povinni jim dáti.

Župní menšinový odbor přijal od býv. žup. menš. důvěrníka br. Ant. Konečného z Uh. Hradiště pro menšinovou knihovnu 3 knihy, a to: F. S. Holeček: Před jasným dnem, J. F. Karas: Roztoulané, Arnošt Čaha: Mistr Jan Hus. Dárci vzdávám dík. Na menšinovém župním fondu jest částka Kč 200.— loňský dar (Bzenec).

Menšinové důvěrníky oznámily dvě jednoty a to Uh. Ostroh a Veselí nad Mor., kromě jednot ochranných.

Víme, že mnoho jednot naší župy má s postavením Sokoloven více starostí, ale proto přece nesmí se zapomínati na naše bratry na Těšínsku a každá jednota mohla jednu knihu nebo sebemenší peněz. částkou přispěti na župní menš. fond, aby župa mohla při letošním zájezdu přivést i tuto hmotnou podporu. Spoléhám, že v tomto roce jednoty vše napraví, abych si nemusel stýskati.

Žádám dále, aby jednoty vyvinuly co největší agitaci pro krajový slet v Orlově, aby naše účast byla opravdu odpovídající počtu našeho členstva. Zpravy o zájezdu jsou téměř v každém čísle žup. věstníku.

Končím slovy župního menš. důvěrníka župy Těšínské z loňské jeho zprávy: „Charakteristickým pro Těšínsko není pouze jeho jméno, pod nímž je leckde celkem mlhavá představa, ale spíše jeho význačný úkol na fišské hranici, o nějž jest se v zájmu státu a jeho příští starati a často bohužel na vlastní pěst. Je životním zájmem oně částí vlasti, která leží mimo hranice Těšínska, aby živěji sledovala osud našeho díla, poněvadž jest i osudem jejím“.

Olda Sudek, župní menšinový důvěrník.

Zpráva redaktora „Věstníku sokolské župy Komenského“ za rok 1928.

Bratři a sestry !

Prvým číslem IX. ročníku redakce župního věstníku převedia se do Uh. Hradiště a dnes na sklonku správního roku skládáme po prvé úcty ze své roční práce.

Redakční kruh tvořili bratři Cablík, Cejnar a já. Scházeli jsme se pravidelně každého měsíce u br. Cablíka v kabinetě před odevzdáním zpráv do tisku, jen asi ve dvou případech schůzka odpadla. Hlavní naší snahou bylo zvýšiti vnitřní hodnotu Věstníku a tím působiti na větší zájem o něj v našich jednotách a pobočkách. Pokud se nám to podařilo, nepřísluší mně jako redaktoru posouditi, jakož vůbec jest těžké podati celkovou redakční zprávu. Ponechávám jiným, povolanějším, aby vyslovili se o naší práci bez ohledu na naše osoby.

Vlastní zprávou redakčního kruhu jest 12 čísel Věstníku jakož i obsah celého ročníku. Mělo vyjiti 12 čísel po 16i stranách, t. j. o 192 stranách, naši čtenáři však dostali 252 strany, o 60 stran více, což bylo umožněno inserci. Věstník byl tištěn nákladem 1100 výtisků knihtiskárnou Karla Hylského v Uh. Hradišti. Vycházel pravidelně koncem každého měsíce, jen prosincové číslo se pozdřilo o čtyři dny. Abychom ušetřili na poštovním, poslali jsme Věstník do některých jednot a poboček cestou soukromou, ale zařízení toto se neosvědčilo, ježto Věstník byl dodán na pravé místo buď značně pozdě nebo zůstal vzít na místě nepravém. Pro letošní rok upouštíme od toho a raději vynaložíme Kč 200— na poštovní, jen aby Věstník došel jednotám a pobočkám, jakmile vyjde číslo.

Redakční kruh snažil se poskytnouti co nejvíce místa zprávám z jednot a poboček, aby Věstník stal se tak zrcadlem sokolského života v naší župě. Jest smutným zjevem, že v jubilejním roce naší republiky, v roce zvýšené práce vzdělávací a tělovýchovné, jen 21 jednot a poboček znalo svou povinnost informační, uvědomilo si, že jest třeba napsat o sobě něco a dáti čísti jiným. Uvádím jména jednot a poboček, které pamatovaly na Věstník o své činnosti: Uh. Hradiště, Vnorovy, Napajedla, Strážnice, Babice, Luhačovice, Uh. Brod, Velká nad Veličkou, Buchlovice, Svatobovice, Otrokovice, Bzová, Uh. Ostroh, Sardice u Kyjova, Petrov-Zvolenov, Rudice, Veselí nad Moravou, Bojkovice, Pitín, Žlutavy u Napajedel, Slavičín-Mladotice. Kam poděly se zprávy o činnosti dalších jednot a poboček, jichž jest 61? Či neměly co říci naší sokolské veřejnosti o své činnosti? Pro koho se tudíž vydává Věstník, když tři čtvrtiny jednot a poboček neuznává jeho existence, neuznává potřeby psáti do něho? A přece existence, povznesení a rozšíření Věstníku jest *otázkou sokolské cíl* nás všech, kteří jsme údy sokolského bratrstva v našem kraji!

Bratři a sestry! Není jen povinností redaktora a redakčního kruhu, by pečovali o obsah Věstníku a pravidelně jednou měsíčně s námahou se nali látku pro nové číslo. Tuto povinnost mají všichni, ať členové předsednictva župního, vedoucí okrsků, výbory jednot a poboček, a zejména jednoty a pobočky mají dbáti, aby náš Věstník vnitřní svou hodnotou soutěžil s ostatními časopisy sokolskými, aby náš Věstník byl nejen dobrým zpravodajem, jehož pokyny řídila by se práce v našich jednotách i pobočkách, nýbrž i dobrým hlasatelem sokolských myšlenek a vůdcem těch, kteří vážně pojímají své sokolství. Nepokládejte náš Věstník za přítěž, neodkládejte jej nerozřezaný na zaprášenou skříň, nýbrž čtěte jej, debatujte o něm v kruhu rodinném i ve výborových schůzích, používejte ho k proslovům před šikem. Najdete v něm dosti námětů pro rozhovory, osvětovou práci, jen třeba čísti Věstník na jednou, ale vícekrát.

Smutné vyhlídky má Věstník pro budoucnost. Poukázal jsem na to již na výroční schůzi župního vzdělávacího sboru dne 3. února 1929 v So-

kolovně uh.-hradištské. Z některých jednot a poboček poslali mně zprávu o novém odběru Věstníku. Ani v jednom případě nežadají více výtisků Věstníku, všude snižují počet o 3 až 15 výtisků. V jednom případě vrátili mně poslední číslo loňského ročníku a na listku oznámili, aby se jim nový ročník vůbec neposílal. Prvého čísla poslal jsem jim jen 1 výtisk, aby přece pobočka byla informována o sokolských otázkách dneška — bratři vrátili mně i tento výtisk. Toť nejkratší způsob zbavit se přítěže župního Věstníku. Jest neuvěřitelné, že by v pobočce nenašel se jediný bratr, jenž by ročně oželel Kč 8— na Věstník, nebo že by pobočka nemohla ze svých prostředků zaplatiti Kč 8— za výtisk Věstníku pro výbor. Jak, bratři v oné pobočce, chcete si všimati našeho župního života, jak chcete se dověděti o zprávách bratra župního jednatele, jež jsou pravidelně otiskovány v každém čísle? Ale nač o tom jednat, Vaše pobočka Věstníku nepotřebuje, proto jste jej vrátili.

Klesáme s odběrem našeho Věstníku. Před několika lety tisklo se 1800 výtisků, vloni 1100 výtisků a letos podle všeho spokojíme se jen s 1000 výtisků. Nelepší-li se poměry, za dvě léta neslavně skončíme vydávání Věstníku, zatím co jinde, na př. na Těšinsku, župní Věstník jest časopisem každé sokolské rodiny. Tam vzrůstají, my upadáme. Bratři a sestry ve všech jednotách a pobočkách, dopustíte, aby náš župní tisk úplně zašel? Co by tomu řekla naše sokolská čest? Buďte jisti, že redakční kruh Věstníku s nejlepšími úmysly ujal se řízení Věstníku a všemi svými silami bude pečovati o stále jeho zdokonalování, ale Vy všichni musíte nám pomáhati, jedni pravidelným dopisováním, druzi rozšiřováním Věstníku v jednotách a pobočkách, třetí odbíráním Věstníku a čtením jeho článků ideových, hlídek technické, vzdělávací, loutkařské, menšinové, zpráv ze župy i Č.O.S., zpráv z jednot a poboček atd. Přispějete-li nám tímto způsobem, uvidíte, že náš Věstník v několika letech bude Vám milým přítelem, na jehož příchod každého měsíce budete se těšiti, z jehož příchodu budete čerpati bezpečné voditko po cestách rozbouraného života veřejného. Dospějeme toho cíle — či marné bude naše volání?!? Nazdar!

Ant. Konečný.

Zpráva župního knihovníka za rok 1928.

Stav župní knihovny dne 24. února 1928 byl: čís. 175, 190 svazků. V roce 1928 přibýlo jako volné výtisky 9 knih, 4 svazky jako premie „Národní čítanky“, koupeny 4 knihy (sokolské památníky). Do župní knihovny zařazeno 11 svazků župních Věstníků jiných žup za rok 1928, ostatní budou zařazeny, jakmile doplní se některá chybějící čísla. Od br. jednatele jednoty kyjovské dostal jsem v měsíci červenci bednu župních Věstníků z let minulých a z těch do knihovny zařadil jsem 37 svazků. V roce 1928 přibýlo tudíž 62 čísel, 65 svazků, takže stav župní knihovny dne 27. února 1929 byl: 237 čísel, 255 svazků.

Putovní knihovna Karla Vanička rozmnožena byla v roce 1928 o 24 svazky knih, jež darovali br. Důdek v Uh. Hradištsé (2 svazky), br. Frant. Pecha z Uh. Ostrohu (17 svazků) a br. Frant. Milička z Křova (5 svazků). Stav její jest 44. Knihovna Vaničkova mohla by konati své poslání v našich pobočkách a jednotách, vždyť na 40 jich nemá vlastní knihovny. Dárci jsou jednotlivci, z jednat. nevzpomněla si dosud ani jediná ani knihou ani peněžitým příspěvkem.

Ant. Konečný, žup. knihovník.

Krajový slet Sokolstva na Těšínsku v Orlové v roce 1929.

Sletové dni se kvapem blíží. Přípravy, konané Těšínskou župou sokolskou Jana Čapka, jsou již v plném proudu a očekává se značná účast přílehlých žup moravských a slovenských. Podniku toho zúčastní se 13 žup.

Vám, sestry a bratři, kteří při té příležitosti navštívíte Těšínsko, chceme zde podati několik stručných dat pro informaci.

Těšínsko jest kraj již sám sebou zajímavý. Zeměpisně můžeme jej rozdělit na dvě hospodářsky odlišné části: jižní — kraj bezkydský, a severní — oblast kamenouhelného revíru ostravsko-karvinského.

Těšínské poměry národnostní — toť kapitola jedinečná! Jejich vývoj jest ve více pestrý a dal se přímo americkým tempem.

Kdo znal Těšínsko v letech předválečných, nepoznal by ho dnes ve svobodném státě. Od let osmdesátých minulého století byli jsme na Těšínsku na trvalém, téměř nezadržitelném ústupu před náporom polonizace a germanizace. Ztráceli jsme vesnici za vesnicí, školu za školou, ba zdálo se, že budeme musiti se stáhnouti až na Moravu za Ostravici. Poměry vyvíjely se pro nás hrozně, děsivá byla perspektiva do budoucna. Zde právě tkví pramen smutku a zoufalství básníkovy:

„Sedmdesát tisíc hrobů
kopají nám před Těšínem, před Těšínem.
Sto tisíc nás popořstili,
sto tisíc nás poněmčili . . .“

Taková byla opravdu u nás skutečnost. Ze krutý osud posledních sedmdesáti tisíců hrobů nepostihl naši těšínskou větev českého národa, děkovati můžeme jen našemu osvobození. Od roku 1920, kdy zůstala nám Těšínska aspoň polovina, jsme na stálém postupu. Není dnes na Těšínsku místa, kde by nebyla českému národu a republice oddaná slezská srdce, není již obce, kde by nebylo české národní školy.

Nemůžeme však říci, že by na Těšínsku nebylo v tom ohledu již potřeba práce. Naopak. Většího úsilí je nám ještě potřeba. Veliký kus průkopnické práce je stále ještě před námi. Sokolstvo zvláště na Těšínsku má široké pole působnosti. Sokolské jméno má zde dobrý zvuk. Bude nesmírným posílením a vzpruhou českého živlu, když se v letních dnech červenecových zpestří náš kraj rudými košilemi našich sokolských hostů. A jsme si na Těšínsku jisti, že naše sokolské svátky vyznějí opravdu mohutně.

Krajový slet bude se konati v Orlové. Na Těšínsku jsou tato města: Slezská Ostrava, Fryštát, Český Těšín, Jablunkov, Frýdek. Orlová jest v severní části Těšínska, 15 km na východ od Mor. Ostravy a je přirozeným hospodářským středem těšínské části kamenouhelného revíru. V místě jest dnes státní české reálné gymnasium, obchodní škola, vyspělé školství národní. Město má úplně český ráz. Na hřbitově v Orlové odpočívá br. Jan Čapek, náčelník sokolské župy Moravsko-slezské, bývalé to mateřské župy Těšínské Jana Čapka a tvůrce čsl. legií v Itálii, v kruhu legionářů a hrdinů, padlých na Těšínsku při jeho osvobozování. A v tomto společném hrobu odpočívají též oběti bojů plebiscitních. Sokolstvo na Těšínsku vděčně vzpomíná všech těchto obětí za osvobození Těšínska.

Orlová čítala v roce 1921 9717 obyvatel — dnes počet tento přestoupil 10.000, z nichž bylo 7109 Čechů, 1255 Poláků a 242 Němců. Dnes jsou ovšem poměry v Orlové daleko příznivější. Poláci mají zde obecnou školu a z dob výboje udržují si dosud soukromé reálné gymnasium, státem podporované. V místě jest též soukromá škola německá, vydržovaná „Kulturverbandem“, jehož oporou jsou hlavně němečtí správcevci dolů a inženýři.

Obyvatelstvo jest z velké části zaměstnáno v hornickém průmyslu. Obchod jest zde velmi čilý. Rozvoji jest na překážku stálá nezaměstnanost horníků, kteří mnohdy pracují jenom 10—15 dní v měsíci.

Orlovská jednota, založená roku 1895, byla první sokolskou jednotou v této části Těšínska. Jaký kus práce byl vykonán na Těšínsku v propagaci sokolské myšlenky a v uvědomování národním, osvětlí nám nejlépe tato čísla: V roce 1921, kdy byla utvořena Těšínská župa sokolská Jana Čapka, čítala tato župa 31 jednot a poboček se 4150 členy. Koncem roku 1928 má župa 53 jednot a poboček se 7500 členy.

Bratři orlovští postavili si již před válkou vlastní Sokolovnu. Tato dnes svými rozměry nevyhovuje. U příležitosti krajového sletu otevírají letos velkou moderní Sokolovnu s lemným cvičištem. Nová Sokolovna jest v krásné poloze na mírném návrší, odkud jest pěkný pohled na jižní část Těšínska až k Bezkydám.

Od roku 1922, kdy byly zde slabě obesiány zájezdy Č. O. S. nebylo na Těšínsku podniku v tak velikém měřítku. Jest přirozeno, že krajový slet a přípravy k němu poutají pozornost nejšířšího obecnstva. Dorostenecké dny sletové budou 29. a 30. června, členské pak 5. 6. a 7. července 1929. Očekáváme, sestry a bratři, že nezklamete nadějí, kladených ve Vás našim těšínským lidem a sokolským bratrstvem.

Můžeme Vás také ujistiti, že výletem na Těšínsko nebudete zklamáni ani Vy. Výhodné komunikační podniky (hustá železniční síť, elektrické dráhy, autobusy) dovolí Vám poznati v krátké době dvou až tří dnů celý kraj. Sletový výbor pak vynaloží veškeré své úsilí, aby Váš pobyt na Těšínsku byl co nejpříjemnější. Nazdar! Na sledanou!

Jednateelský odbor krajového sletu Sokolstva
na Těšínsku v Orlové v r. 1929.

Opravy a doplňky společných cvičení pro krajový slet v Orlové na Těšínsku roku 1929.

Prostná žen.

Oddíl II.

II. takt: 1.—2. krok vpravo stranou...

Oddíl III. — věta A.

XII. takt: 1. výpon na pravé, zanožit levou, *předpažením vzpažit*..

XVI. takt: 1. výpon na levé, zanožit pravou, *předpažením vzpažit*..

Oddíl III. — věta B.

XVI. takt: 1. . . . vzpažit, ruce sklopit, palce *vpřed*.

Oddíl IV. — věta A.

I. takt: 1. podřep výkroč. pr. vpřed, *upažením* skrčit upažmo...

Oddíl IV. — věta B. Sudé.

VIII. takt: 1. půlobrat vlevo, *přisunem levé stoj spatný*.

XVI. takt: 1. celý obrat vpravo (místo půlobratu vlevo), *přisunem pravé stoj spatný*.

Oddíl IV. — věta A. (po druhé). — Liché.

XVII. takt: 1. podřep výkročný *levou vzad dovnitř se čtvrtobratem vlevo, odpažit*, ruce vztyčeny, mírný předklon.

3. vzpřim, vztyk, *čtvrťobrat vpravo, stoj výkročný levou stranou*, skrčit zánožmo zevnitř pravou (berec vodorovně), *vzpažit zevnitř levou a uchopit sudou za pravou ruku odpažit pravou, ruka vztyčena, hled na levou ruku.*

XVIII. takt: 1. *krok pravou str. (na značku), přisunem levé stoj spatný, připažit, hled přímo.*
Sudé.

XVII.—XVIII. takt: Opačně co liché.

Kde není v prostných výslovně uvedeno, jsou vždy prsty napjaty.

Prostná s věnečkem pro dorostenky.

Oddíl I.

V. takt: 2. ... kroužek kolmo, *dlaně vpřed.*

3. tře- ... kroužek kolmo v obou rukou, *dlaně vpřed.*

4. ... připažit, kroužek kolmo v obou rukou, *dlaně vpřed.*

Oddíl III.

I. takt: 1. *liché předat věneček do levé ruky, výpad levou stranou ...*

II. takt: 1.—2. ... začíná pravá, *(na první dobu) upažit levou ...*

IV. takt: 1.—2. čtyřmi krůčky, *začíná pravá 1 a půl obrat vpravo, upažit levou (na první dobu), kroužek kolmo ...*

XXIII. takt: liché: 1. ... připažením upažil pravou, hřbet vzhůru, kroužek *v pravé ruce* kolmo bočně ...

sudé: 1. ... (puštěním kroužku) liché) *v připažením předat kroužek do levé ruky a upažit levou ...*

Z Československé obce sokolské.

Československá obec sokolská rozepisuje **soutěž** na nejlepší původní divadelní hru pro ochotnické divadlo.

Podmínky:

1. Hra musí být psána tak, aby vyplnila celý večer, to jest asi 2 hodiny a aby se mohla dobře hrát i na menších ochotnických jevištích (venkovských) sokolských jednot. Hry, které byly vydány tiskem, nemohou soutěžit.

2. Obsah hry ať *umělecky* vystihuje myšlenku sokolskou! Hry, uvádějící v úlohách osoby nebo postavy z dějin Sokola Tyrše, Fügnera, Dr. Černého a pod.), *jsou ze soutěže vyloučeny*

3. Rukopisy her buďte čitelně napsány na psacím stroji, označeny heslem (jména a adresa autorova v zapečetěné obálce s týmž heslem jako rukopis hry) a poslány Československé obci sokolské v Praze III., Tyršův dům, do 12. hodině polední dne 31. prosince 1929!

4. Tři hry, uznané porotou za nejlepší, budou odměněny cenami v částkách 2000 Kč, 1000 Kč a 500 Kč. Všechna autorská práva (provozovací, tisková, překladatelská atd.) zůstanou neztenčeným vlastnictvím autorovým. Československá obec sokolská si však vyhrazuje přednostní právo pro vydání tiskem za podmínek obvyklých u nakladatelství Č. O. S. a to nejen u her poctěných cenami, nýbrž i u všech ostatních her, které by porota doporučila vydati.

5. Členy poroty jsou bratři: *Dr. F. Herman*, předseda Ú. M. D. O. Č. *František Liska*, zástupce předsednictva Č. O. S. *Dr. V. Brtník*, *Jaroslav Kvapil*, *St. Lom*.

Výsledek soutěže bude oznámen ve Věstníku Sokolském.

V Praze dne 20. února 1929.

Předsednictvo Československé obce sokolské.

Dr. Jaroslav Urban v. r., jednatel.	Ant. Krejčí v. r., vzdělavatel.	Frant. Mašek v. r., uř. nám. starosty.
--	------------------------------------	---

Orlová, místo krajevého sletu Sokolstva v r. 1929.

Kvapem blíží se dni sletové! Těšínsko chystá se horečně přjmouti vzácné hosti a těší se, že tentokráte nebude ve svých nadějích zklamáno. Místem sletu bude Orlová, město bohatých dějin. Stručně zmíníme se o dějinách Orlové, aby návštěvníci sletoví byli aspoň poněkud o historii sletového střediska informováni.

Orlová jest jedna z nejstarších obcí na Těšínsku. V době, kdy jiné velké obce sousední, jako Doubrava, Karvinná, Poruba, Polská Lutyně, Rychvaid podlehly polonizaci a germanizaci, Orlová s polu s Lazemí bránila se a ubránila. Za války vykazuje mnoho obětí rakouské persequce (Čapek, Kivaň a jiní a jiní) a za plebiscitu stala se základnou pro obranné akce na zachování Těšínska při Československé republice. Jest tudíž obcí pro rozvoj češství na Těšínsku velmi významnou.

Orlová jest obcí velmi starobylou. Vznik její jest obestřen různými pověstmi. První historická zmínka o Orlové děje se roku 1227, kdy však ves Orlová již byla. Staré kroniky vypravují o založení Orlové již ve 12. století. Na Těšínsku a Ratibořsku, které byly částí Slezka, jehož po zániku říše velkomoravské zmocnil se polský

král Boleslav Chrabrý, vládl od roku 1163—1211 kníže Mečislav, za něhož Slezsko, necítíc se šťastno ve spojení s Polskem, stalo se samostatným údělem. A právě do doby vlády tohoto knížete vkládá se pověst o založení Orlové. Když kníže Mečislav odpočíval po honě se svou manželkou Lidmilou v lesích, kde jesť dnes Orlová, spatřil prý na vysokém stromě orla s kořistí, podle jiné pověsti orla s hostií v zobáku. Proto ve znaku města Orlové spatřujeme orla, nesoucího v zobáku hostii. Kníže na památku této události, jakož i na památku narození svého syna Kazimíra, jehož kněžna mu v té době povila, dal postavit v těchto místech kapličku. Osada, která kolem kaple vznikla, nazvána pak po onom orlu Orlovou. Pravdou bude asi nejspíše to, že název Orlové je odvozen od jejího zakladatele, jenž se jmenoval Orel. Nejstarší listina, která se zmiňuje o Orlové, pochází ze dne 27. prosince 1227. Podle ní papež Řehoř potvrzuje benediktinům kláštera týneckého u Krakova darování dědiny Orlové klášteru. Toto potvrzení týkalo se bezpochyby daru knížete Kazimíra. Orlová a sousední dědiny dostaly se tak do moci řádu benediktinského. Poddanství církevní bylo tehdy mírnější než světské a Orlová stala se středem hospodářského ruchu na Těšínsku a Horním Slezsku. V 15. století nastal však úpadek kláštera. Těšínský kníže Václav zabral roku 1571 klášterní statky, benediktiny vypudil a kostel zbavený majetku a zařízení odevzdal evangelikům. Dne 5. května 1631 byl orlovský klášter odňat zase evangelikům a vrácen benediktinům. Mnichové domáhali se také vrácení bývalých klášterních statků. Když však duchovní správce kostela orlovského Lambert Klönn nenacházel v té věci podpory u opata týneckého, požádal císaře Karla VI. o připojení k benediktinskému řádu pro země české v Brumově v Čechách. To se také stalo roku 1739. Od té doby jsou na orlovskou faru dosazováni faráři z Čech, což hodně přispělo k tomu, že Orlová zůstala českou.

Dokud Orlová byla sídlem bohatého kláštera, byla důležitým střediskem hospodářským a velkou obcí, po zabrání klášterních statků stala se nepatrnou vsí.

Po zrušení kláštera orlovského byly klášterní statky prodány. Ves Orlovou a Lazy koupil pan Václav Cigán ze Slupska Jeho syn Mikuláš prodal roku 1615 obě dědiny panu Jachymu Bludovskému z Bludovic. V jeho rodě zůstávají Orlová a Lazy až do 19. století. V roce 1819 nejdříve pronajal a roku 1838 úplně prodal pan Arnošt Bludovský panství orlovsko-lazecké Jifimu Thomkeovi, obchodníkovi a majiteli několika velkostatků z Bialé. Thomke začal na panství tomto dobývat uhlí. Vdova po Thomkeovi Kristina prodala Orlovou a Lazy roku 1844 baronu Mikuláši Mattencloitovi a ten téhož roku postoupil všechny šachy a práva dolovatí uhlí baronu Salamonu Rotschildovi za půjčku 75.000 zlatých a za roční bezplatnou dávku 6.000 měřic uhlí. Syn Mikuláš Richard Mattencloit prodal pak své panství hornickohutnické spo-

lečnosti, jejímž představitelem byl Albert Rotschild, a r. 1902 prodal i zámek v Orlové.

Vystavěním dráhy r. 1847 otevřely se ostravsko-karvinskému uhlí brány světového trhu a to bylo také příčinou velkého vzrůstu Orlové jakož i obcí sousedních. V roce 1804 měla Orlová i s Lazemí 870 obyvatelů, r. 1880 již 2.864 obyvatelů, r. 1890 3340 ob., r. 1910 8.207 ob. a r. 1921 9.717 a nyní již přes 11.000 obyvatelů.

V posledních letech vybudovány v obci četné krásné a monumentální budovy, jako radnice, spořitelna, Masarykovy školy, zřízen komunální hřbitov, na němž Těšínská župa sokolská Jana Čapka hodlá zříditi sokolské kolumbarium a urnový háj. Sokol Orlová I., která jest jednota z nejstarších v župě, chystá ke sletu otevření své Sokolovny. Orlová má jednu zajímavost, na kterou z velké dálky jezdí se cizinci dívat, „věčný oheň“, který ustavičně ve dne v noci, hoří ve středu města a jehož nelze uhasiti. Jsou to hořící dluhí plyny, unikající ze staré, zasypané uhelné šachty. S městem Orlovou sousedí Karvinná, Doubrava, Lazy, Petřvald a Poruba, středisko uhelného revíru ostravsko-karvinského. Ani do Bezkyd není odtud daleko, takže návštěvníci sletu budou mít na vybranou, jak volného času co nejlépe využiti.

Účastí na sletu podpoří hosté nejen těšínské Sokolstvo v jeho národně uvědomovacím poslání, nýbrž i budou mít příležitost zhlédnouti zajímavé město a kraj, proslulý boji národními o uhájení existence české větve slezské i sociálními s cizím, židovsko-německým kapitálem.

První dni sletové — dni dorostu jsou 29. a 30. června, hlavní dni — členstva — 4., 5. a 6. července letošního roku. Na shledanou!

O kroji slavnostním.

Blíží se doba veřejných vystoupení a pečlivý a pořádku dbalý Sokol včas prohlédne svůj kroj, zda po dlouhou dobu zimní neutrpěl úhony, a případně závady buď sám nebo pomocí krejčího odstraní. Kroj zachováván budiž vždy čistý a vyžehlený a byť byl i zastaralý, nemusí býti pošpiněn a zmačkáán! Pamatujme, že kroj náš jest šatem vlasteneckým a demokratickým a že má svůj národní a mravní význam. Nosíme jej již od počátků Sokolství, na jeho návrhu pracovalo několik znamenitých umělců té doby a až na nepatrné změny zůstal tradičním spolkovým oblekem až na naše časy.

U příležitosti veřejného vystoupení jednoty stará se pečlivý br. náčelník, aby k výraznému označení jednotnosti celku přispělo pokud možno nejvíce členů v kroji slavnostním. Je to nutno zejména v jednotách venkovských, kde mnoho a málo někdy záleží na tom, aby vystoupení jednoty bylo co nepoččetnější. A zde jest právě kámen úrazu. Kde vzíti kroje, když jich není?

Spoléhá se obyčejně na větší jednotu sousední a hřeší se zejména na nejbližší jednoty městské.

Jest dokázáno, že vzestupem počtu členstva nepřibývá poměrně v jednotách slavnostních krojů. Kde máme toho hledati příčinu? V dřívějších dobách bylo první starostí každého cvičence obstarati si slavnostní kroj, byť i obnošený — za několik desetníků ochotný krejčí kroj vyspravil, vyžehlil a byť nevypadal jako nový, přece konal ještě řadu let svůj úkol. Dnes jaksi cvičící členstvo prozbylo zájmu na vystupování v kroji a různými omluvami hledí se této povinnosti vyhnouti. Tím vznikají ony nepřekonatelné „ohony“ na konci průvodů, ve kterých parádují cvičící členové v občanském obleku s nezbytnými aktovkami pod paží. Do slavnostních průvodů rozhodně „civilisté“ nenáleží a měl by v tom ohledu býti vydán důrazný zákaz.

listo jest, že náklad na pořízení slavnostního kroje jest dnes dosti značný a snad i proto mnohého tento náklad zalekne. Než i v tom jest snadná porada. Každá čilá a životu schopná jednota ustaví si krojovou či oblekovou komisi. Komise taková, je-li vedena dobrým pracovníkem, musí se dopracovati v krátké době úspěchu, třebaže zdá se na pohled v některých jednotách, že práce komise narazí na nepřekonatelné překážky. Přední starostí komise bude osobní agitací získati členstvo, zejména bratry, kterým není obtížno nésti náklad na pořízení kroje. Hradištská jednota měla v této akci pěkný úspěch zejména u našich živnostníků, jak obchodníků tak i řemeslníků. Méně již pochodila u úředníků, učitelů a pod. Cvičícímu členstvu nabídne komise dodati kroj na splátky. Kroj zůstává ovšem majetkem komise, resp. jednoty až do splacení poslední splátky a do té doby se splátkáři jen zapůjčuje. Funkce hospodáře těchto krojů zdá se obtížná a nevděčná, záleží ale na tom, jaký si bratr hospodář zavede v půjčování a hlavně v odevzdávání krojů pořádek; nesmí trpěti, aby mu kroj byl vrácen pokrčený neb pošpiněný a hlavně musí dbáti, aby mu byl vrácen co nejdříve, nejlépe druhého dne po veřejném vystoupení. Na uložení krojů pořídí komise důkladnou skříň, do které mohou se kroje řádně pověsiti na tak zv. „raménka“.

Důležitou otázkou jest financování celé akce do té doby, než všichni splátkáři učinili své povinnosti zadost. Ve velké většině jednot činí tak výbor, někde jednotlivci, na př. krejčí, kteří kroje ušijí. Jest také samozřejmo, že nákup látky na kroj, na košili, čapek atd. učiní se společně ve velkém u sokolské nákupny. Tím zmenší se náklad na jednotlivý kroj aspoň o třetinu. Rovněž lze mnoho ušetřiti šitím krojů u jednoho dodavatele hromadně, lze tu získati přirozené slevu. Zkuste to, bratři, kde dosud takové komise nemáte, budete s výsledkem jistě spokojeni!

Dalším prostředkem, kterak dopracovati se zvýšeného vystupování v kroji, jest: nenechati kroje zevšedněti! V našich jednotách jest veřejného vystupování trochu mnoho, v létě nemine

neděle, aby členstvo nebylo důrazně vyzýváno k návštěvě různých podniků okolních jednot. Potom se nedivíme, že se bratřím toto věčné cestování omrzí a náš slavnostní kroj že i na venkově zevšední! Konečně každý má právo aspoň některou neděli letní věnovati rodině nebo svému zotavení v přírodě. Úplně postačí místní, okrskové a župní cvičení, mezi tím jest jistě nějaký větší podnik sokolský, oslava 28. října a pod. Těchto podniků ať každý člen zúčastní se v kroji povinně a nebude-li členstvo po celé léto přetěžováno, bude zajisté účast na povinných vystoupeních důstojná. Nazdar!

A. Kiesswetter.

Vzdělávací hlídka.

Vzdělavatelům jednot a poboček. Bratři a sestry! Dopravními nesnázemi bylo mi, jako snad některým z Vás, zabráněno zúčastniti se valné schůze žup. vzdělávacího sboru a tím osobně Vám říci mnohé, čeho jest potřebí pro vzdělávací činnost v jednotách. Proto aspoň touto cestou upozorňuji Vás na nejdůležitější věci podle pořadu, jak byl hlášen pro val. schůzi v Uh. Hradišti.

1. Zpráva o činnosti v r. 1928 je otištěna v 2. čísle žup. Věstníku. K ní podotýkám, co nutno zjišťovati, že každým rokem, že velká část bratří vzdělavatelů v jednotách a pobočkách neuvědomuje si své povinnosti k župě a tím ztěžuje zbytečně práci. Žádal jsem dvakrát o včasné zaslání výročních zpráv a výkazů o vzdělávací činnosti v uplynulém roce. Ale do dnešního dne (10. II.) nesplnilo svou povinnost 15 jednot a 18 poboček, tudíž takřka 40 proc. ! Mrzí mě, že to musím konstatovati, poněvadž před 3 roky, když jsem byl zvolen žup. vzdělavatelem, prohlásil jsem, že je potřebí stejné kázně mezi vzdělavateli, jaká se požaduje se sboru cvičitelském. Výkazů nemám dosud z těchto jednot a poboček: Babice, Bohuslavice, Hluk, Koryčany, Kunovice, Lipov, Lovčice, Staré Město, Moravany, Nivnice, Šardice, Osvětimany, Újezdec, Vlčnov, Zdánice; Archlebov, Bánov, Blatnicka, Havřík, Hradčovice, Chvalnov, Kostelec, Hrozn. Lhota, Milotice, Násedlovice, Oldřichovice, Přeckovice, Rudice, Sobůlky, Hr. Vrba, Vrbovice, Věsovice, Žadovice-Keččany. Z kterých jednot (pob.) nedostanu výkazů do 15. března, musím jich ve své zprávě Č. O. S. vykázati jako nečinné. —

Letos požadoval jsem po prvé kromě statist. výkazů i výroční zprávy. Odůvodňoval jsem tento požadavek obšírněji ve své zprávě a též ve vlastním článku „Z odkazu jubil. roku sokol. pracovníkům“ pro 12. číslo 2. Věst., roč. IX., ale jak vite z redakčního oznámení v 1. čísle X. roč. žup. Věst., stala se nehoda a tyto zprávy ani zmíněný článek nevyšly. Proto převážná většina bratří prostě odpověděla na můj dotazník a jen někteří pochopili, že chci pro župní archiv sebrati co nejuplnější materiál k příští kronice župní. Ale aspoň počátek jest učiněn, snad příště se vše zdaří lépe!

Z pokynů Č. O. S. uvádím zvláště, že je nutno, aby každý vzdělavatel odebíral nový časopis „Sokolský vzdělavatel“ (vyšlo již 2. číslo), kde jsou směrnice pro vzdělávací práci jak v župách, tak v jednotách, takže význam tohoto měsíčníku pro členy vzdělávacích sborů bude též jako „Cvičitele“ a „Cvičitelky“ pro cvičitelské sbory. Mnohé články lze předčítati místo proslavů před šikem, mohou býti podnětem k rozhovorům a pod.

Podle usnesení poslední schůze vzdělávacího sboru Č. O. S. je nutno provésti ve všech jednotách *dozory nad knihovnami*. Přičiňte se, aby v rozpočtu Vašich jednot pamatovalo se na vzdělávací knihovnu. Ať k blížícímu se jubileu Tyršovu není ani jediné jednoty ni pobočky, která by neměla Tyršových spisů!

Letošního roku má býti znovu a lépe sebrán veškeren materiál o činnosti Sokolstva za války. Všecky jednoty a pobočky dostanou dotazníky,

vynasnažte se, aby odevšad dostalo se svědomitě vypracovaných odpovědí a včas!

Čtrnáctidenní *vzdělávací škola Č. O. S.* bude letos od 30. června do 14. července v Praze. Přihlášky pošlete mému zástupci br. Miličkovi do Krhova u Bojkovic!

Neopomeňte učiniti včasnou přípravu k důst. oslavě narozenin *pres. Masaryka (7. III.)*! Nové prameny: Čapek, Hovory s Masarykem (Ize z nich dobře předčítati při člen. schůzích), Herben, Chudý hoch, který se proslavil a 2. číslo „Sokol. vzdělavatele“.

24. března bude tomu 40 let, co se ustavila Č. O. S. (pramen Věstník Sokolský ze dne 25. března 1919, č. 7.) Vzpomeňte aspoň před šikem!

7. dubna t. r. pořádá Č. O. S. *jednodenní školu o sokolských oslavách knížete Václava*. Účast dobrovolná, jízdné, stravné a nocležné Č. O. S. posluchačům nehradí. „Moravský Legionář“ v Brně vydal ložskou přednášku br. Dr. Groha, *docenta Masarykovy university, „O účtu a tradici sv. václavské“*. Doporučuji k hromadnému rozšíření. Cena 2 Kč. Kde vyšly k 28. říjnu *památníky* okresní, obecní i sokolské, vyžádejte si 1 výtisk a pošlete do Prahy *pro knihovnu Č. O. S.*

Směrnice pro další práci dá Vám již můj nástupce.

Při val. schůzi žup. vzděl. sboru navržen byl za vzdělavatele župního pro žup. valnou hromadu br. Frant. Milička, dosud žup. divadelní referent a zástupce žup. vzdělavatele. Doufám, že tento návrh žup. vzděl. sboru bude s radostí přijat a jsem rád, že mohu svou funkci odevzdati do spolehlivých rukou. Ty bratry a sestry vzdělavatele, kteří mě podporovali v mé práci, prosím, aby tuto podporu věnovali i mému nástupci, a ty, kteří dosud na práci v župě nekladli váhy, prosím, aby po příkladu ostatních bratří vzdělavatelů přispěli též svou hřivnou k společnému zdaru sokolské věci na Mor. Slovensku.

Díky všem, kteří pomáhají sokolské myšlence zde vítěziti! Nazdar!
Dr. Frant. Malinský, Olomouc, Česká realka.

Výroční schůze župního vzdělávacího sboru.

Výroční schůze župního vzdělávacího sboru sok. župy Komenského konala se 3. února t. r. v Sokolovně v Uh. Hradišti za mimořádných okolností. Tuhé mrazy a spousta sněhu zavinily neúčast mnohých jednot a poboček. Ze 82 jednot a poboček přítomno bylo jen 28 bratří a 1 sestra, zastupujících 27 jednot a poboček, nezastoupeno tudíž bylo 55 jednot a poboček. Z nich omluveny: Kozušice, Žerašice, Sardice, Slavičín, Buchlovice, Slavkov a Napajedla. Program a průběh schůze velmi utrpěl zvláště tím, že cestou na draze uvázl někde u Přerova i náš župní vzdělavatel br. Dr. Fr. Malinský, kterého zastupoval br. Fr. Milička. Proto z programu odpadla zpráva žup. vzdělavatele o činnosti v r. 1928, pokyny Č.O.S., zpráva o podzimní schůzi vzděl. sboru Č.O.S. a vzdělávací práce v r. 1929. O návrhu Č.O.S. na závazné stanovy župní referoval župní jednatel br. Al. Cablík a zprávu o žup. věstníku podal redaktor br. Ant. Konečný. Po jeho zprávě rozvinula se čilá debata, v níž uvažováno o některých bolestech, týkajících se našeho Věstníku, zvláště o tom, jak zvýšiti počet jeho odběratelů. O činnosti vzdělávací z II. okrsku naši župy podal zprávu br. Al. Cablík a ze IV. okrsku za br. Mikuláška jeho zástupce br. Fr. Milička. Pro nepřítomnost bratří vzdělavatelů III. a I. okrsku zprávy jejich nepodány. Rovněž volby žup. vzdělávacího předsednictva provedeny jen částečně pro nepatrnou účast z I. a III. okrsku. Zvoleni byli: vzdělavatelem II. okrsku br. Fr. Cejnar, profesor z Uh. Hradiště, a vzdělavatelem IV. okrsku br. Martin Sumec, odborný učitel z Bojkovic. Pro volbu župního vzdělavatele navržen br. Frant. Milička, říd. uč. z Krhova u Bojkovic. Aby bylo župní vzdělávací předsednictvo náležitě doplněno, žádám br. okrskového vzdělavatele I. a III. o-

krsku, aby svolali valné schůze vzdělavatelů ve svých okrscích, přednesli v nich své výroční zprávy o činnosti vzdělávací a provedli řádné volby okrskových vzdělavatelů. Zprávy o těchto schůzích pošlete mně ještě do valné župní schůze, která bude 17. března, a pošlete je též br. redaktorovi k otisknutí ve Věstníku.

Na schůzi rozdány byly tiskopisy výkazů o vzdělávací činnosti v r. 1929 a dotazník Č.O.S. o účasti a ztrátách Sokolstva ve světové válce a v zahraničním odboji. Jednoty a pobočky, které jich dosud nemají, ať si je vyzvednou nejpozději na župní valné schůzi u br. žup. tajemníka!

Fr. Milička, zástupce žup. vzdělavatele.

Zprávy ze župy a Č.O.S.

Z předsednictva. Č.O.S. posílá prostřednictvím župy všem jednotám i pobočkám nový dotazník o účasti a ztrátách Sokolstva ve světové válce a v zahraničním odboji. Akce tato provedena byla již roku 1927, ale nasetkala se s žádoucím výsledkem, ač je velmi důležitá pro Sokolstvo a dějiny našeho národa vůbec. Žádáme proto všechny činovníky jednot, aby užili všech v dotazniku uvedených pomůcek a přispěli takto přesnými daty k vybudování dějin Sokolstva za světové války. Vyplněné dotazníky zašlete nejpozději do konce června 1929 župní sokolské kanceláři v Malenovicích!

Krajský slet Sokolstva v Orlové se kvapem blíží, a my těšíme se s bratry hraničáři na shledání v jejich starobylém městě, jehož bohaté dějiny otiskneme v příštím čísle. Účastníci podpoři nejen těžkou sokolskou práci na Těšínsku, nýbrž naskytne se jim i příležitost poznati zajímavé město a kraj, proslulý v národních a sociálních zápasech.

Památku stého výročí narození br. Dr. Miroslava Tyrše, zakladatele Sokolstva, chce Č.O.S. uctiti zakoupením starobylého domu v Děčíně, jeho rodišti, a zříditi v něm nejen sokolskou tělocvičnu, nýbrž všecko, čeho je k upevnění českého života v tomto změněném místě potřeba. Dále je snahou ušlechtilé národní akce zabezpečiti i Tyršův rodný dům pro Sokolstvo.

Bratři a sestry, přečtete pozorně provolání a pokyny, jež v druhém čísle na vyzvání Č.O.S. uveřejňujeme, a sbírku podle něho co nejdříve ve své jednotě zařídíte! O tom, 1. co jste podnikli, 2. kolik jste vybrali, 3. kdy jste poslali peníze Č.O.S., podejte pak ihned koresp. lístkem zprávu sokolské župní kanceláři v Malenovicích. Do tří měsíců musíme v celé Č.O.S. vybrati nejméně půl milionu Kč, proto s chutí do práce! Nazdar!

Za župní předsednictvo: Alois Cablík, župní jednatel.

Zprávy z jednot a poboček.

Uh. Hradiště. (Přehled činnosti jednoty v r. 1928.) Valná hromada konána byla v neděli dne 27. ledna 1929. Volby provedeny téměř beze změny jednomyslně přisvědčením. Zvoleni byli bratři a sestry: starostou Julius Kopp, I. náměstkem Josef Horák, II. náměstkem Alois Cablík, náčelníkem Dr. Martin Janík, náčelnicí Vlasta Fridrichová a vzdělavatelem František Cejnar. Jednota čítá 353 mužů a 179 žen, úhrnem 532 členy. Během roku zemřeli bratři Josef Fiala, Boh. Fišer, Leo Hrubý, Antonín Jurča, Mořic Marecký, Jan Perůtka, Karel Zedníček, a sestra Vlasta Sehnalová. Čest budiž jejich památce! Cvičitel'ský sbor sestával ze 14 mužů a 6 žen, 2 pomahatelů a 3 pomahatelek. Cvičitel'skou školu župní prošlo 10 mužů a 5 žen, školou Č. O. S. 4 muži a 1 žena. Župní cvičitel'ské zkoušky má 14 mužů a 4 ženy. Výsledek III. mezi-sletových závodů v Praze byl pro jednotu čestný, neboť družstva mužů v střed.

oddílu a žen v nižším oddílu dobyla lipových věnců se stuhami a stříbrnými odznaky a osvědčením. Vzdělávací sbor pořádal 2 školy pro nové členy, 2 besedy, 6 přednášek a 74 proslovy. Desáté výročí naší národní svobody účtů bylo akademii a slavností vztyčení vlajky s proslovem a sokolským slibem na staveništi nové Sokolovny. Knihovna Tyršova (odborná) a Fügnerova (zábavná) (itají 1253 svazky. Členstvo odebralo zásluhou novináře br. Frant. Biahý 499 sokolských časopisů. Zábavní odbor pořádal 1 letní slavnost, 8 divadel, z nich mnohá byla hrána i v okolních jednotách a pobočkách. Trubačský sbor pořádal 6 samostatných koncertů a účinkoval při 10 jiných podnicích. Pěvecký kroužek cvičí pravidelně každou středu. Biografický odbor, ustavený koncem listopadu 1928, provedl do konce správního roku 25 filmových představení. Na stavbu nové Sokolovny bylo okrouhle vyplaceno asi 400.000 Kč. Dary činily 30.150 Kč, za pracovní povinnost bylo členy zaplaceno 1.100 Kč, tedy celkem 31.250 Kč. Jednota uh. hradištská má 4 pobočky, jest ochrankou menšinové jednoty v Karvině na Těšínsku a podporuje podle možnosti všechny národní, kulturní a humanitní účely v místě i okolí.

Nazdar!

Alois Cablik.

Z Napajedel. Sokol v Napajedlích jest čilou jednotou. V roce 1928 veškeré snahy upíraly se k mezisletovým závodům, kam jednota vyslala 16 bratrů a 8 sester. Jednota čítá 213 mužů a 96 žen. Pravidelná návštěva cvičení v jedné hodině byla u mužů 30, u žen 15, u dorostu 20, u dorostenek 16, u žáků 51, u žákyň 49. Pro správní rok 1929 zvoleni: starostou br. Pařík Jar., vzdělavatelem br. Böhlm, náčelníkem br. Šiška Ola, náčelníci s. Floriková Vlasta, jednatel br. Bachmánek Vl. Jednota má hudební (a to smyčcový 24 členný a trubačský 25 členný), pěvecký, nově zřízený dramatický, loutkový odbor a kinoodbor. Odbory tyto pilně pracují a Sokolovna pro rozsah práce již ani nestačí a byly učiněny první kroky ku přístavbě Sokolovny. Žel, naše zábavy sokolské nejsou takové, jak bychom je chtěli mít. Sokolovna nestačí, ale při zábavách zeje téměř prázdnotou. Naše členstvo nepřijde, nepřijdou starší a vina se dává těm „moderním“. Snad mnoho jest na tom pravdy, ale ať všichni si dobře uvědomí, že každý nese stejně vinu již tím, že nepřijde, což jest jeho povinností, chodí-li na plesy jinde. Oč lepší by byla nálada, kdyby na sokolskou zábavu přišla celá sokolská rodina.

O. a.

Z Krhova. V roce 1928 jeví se v naší pobočce jakýsi pokrok jak v činnosti tělocvičné a vzdělávací, tak i v přírůstku na majetku. Máme k 31. prosinci 1928 21 mužů, 2 ženy, 19 dorostenek, 6 dorostenců, 19 žáků a 16 žaček. Muži cvičili po 7 měsících (průměr 5'8), dorostenci 8 měs. (prům. 5'6), žáci 10 měs. (prům. 10'8), dorostenky 9 měs. (prům. 10'8), žačky 10 měs. (prům. 18—). Pořádali jsme samostatně tělocvičnou besídku v přírodě s pěknými výsledky, zúčastnili jsme se činně veřejného cvičení v Bojkovicích, okrskového ve Bzové a župního v Malenovicích. Se žactvem a dorostem pořádána 1. května ranní vycházka na Lokov. Před šikem promluveno bylo 30 proslovů, uspořádáno 5 přednášek (2 se světelnými obrazy), 2 rozhovory, 2 celovečerní divadla, 1 taneční zábava, 3 programové zábavy (aktovky, recitace, zpěv) a oslava 10. výročí Čsl. republiky. Konali jsme pět výborových a 2 členské schůze. Povinné schůze cviči-

telské i vzdělávací v okrsku i župě byly vždy pobočkou obeslány. Dva bratři zúčastnili se župní školy vzdělávací a jeden bratr školy Č. O. S. pro župní vzdělavatele. Odbíráme 3 výt. Věstníku Č. O. S., 3 výt. Věstníku župního, Cvičitele a Cvičitelku, Vzkříšení a Besedy sokolské a 1 výt. Jasu. Členstvo odebírá 32 výt. časopisu „Nový lid“. Pokladna vykazuje k 31. prosinci 1928 příjem 4.759 68 Kč, vydání 4 518 15 Kč, hotovost 241 53 Kč. Vklady 763 78 Kč, pohledávky 150— Kč, tudíž peněžní jmění 1.155 31 Kč. Cena náradí a inventáře Kč 5 000—, příruční knihovničky Kč 100—, tudíž celkový majetek 6 255 31 Kč. Letos přibyla nám nová bradla a zíněnka a teď budeme skládati na „koně“ nebo aspoň „kozu“. Jsme ještě malí, ale rosteme a porosteme!

M.

Luhačovice. Valná hromada konala se 13. ledna 1929 v Sokolovně za účasti 65 členů. Zprávy činovníků byly vydány tiskem. Z nich je patrné, že správní rok 1928 znamená další vzestup, neboť přibýlo členstva (19), podniků i spolkového jmění. Jednota sdružuje 121 mužů, 75 žen, úhrnem 196 členů. Kromě toho má pobočku v Pozlovicích s 45 členy a v Rudicích 18 členů. Luhačovice jsou ochrankou menšinové jednoty ve Starém Městě na Těšínsku, na niž valná hromada vzpomněla peněžitým darem. Činnost tělocvičná se zvýšila u všech složek. Cvičilo průměrně v jedné hodině: mužů 13, dorostenců 5, žáků 12, žen 15, dorostenek 13, žákyň 24. Jednota pořádala veřejné cvičení vlastní i v obou pobočkách, dále obeslala 7 veřejných vystoupení. Aby břemeno zájezdů bylo sníženo, ujednány byly se sousedními jednotami dohody o vzájemné pomoci. Zpráva vzdělávací zaznamenává: 3 vzdělávací večery, ideovou školu 9. a 16. prosince, při níž složil sokolský slib 55 členů, 10 proslovů před šikem, 2 dětské besídky, 9 loutkových her, 1 divadlo, 5 zábavních večírků, 2 vycházky a kladení základního kamene 28. října. Knihovna čítá 399 svazků. Odebírá se 67 časopisů sokolských a 70 výtisků Nového lidu. Jednota vydává vlastní Sokolský zpravodaj, který vychází po každé výborové schůzi. Ze všech zpráv ozývá se touha po nové Sokolovně, která by zahojila řadu bolestí a znamenala další vzrůst jednoty. Doufejme, že jubilejní rok — jednota dovršuje letos 20 let svého trvání — vyplní i tento dávný sen! Do výboru zvoleni: starostou br. J. Krystýnek, náčelníkem br. Fr. Kovářik, náčelníci s. Mikulcová, vzdělavatelem br. J. Zatloukal.

L. H.

Uh. Hradiště. Veselo bez mužů bývalo, veselo bez mužů bude! A vskutku bylo veselo na večeru bez mužů, jež 21. února pořádal v naší Sokolovně ženský cvičitelský sbor Sokola. Naše večery vžily se již u sester, které každého roku větší návštěvou dokazují, že dovedeme se pobaviti samy. Program byl velmi pestrý a uspokojil jistě všechny účastnice. Nebylo nouze o humor, jež byl odměňován všeobecným veselím a hlučným potleskem. Hezky vyjímalo se družstvo sester „žákyň“, salvy smíchu vzbuzovaly píky hradištské a rovněž jednoaktovka, výstup zametačů a tanec „starší“ sestry Kiesswetrové zaslouží si pochvalného uznání. Byla

jsm již vícekrát na večerech bez mužů a s radostí přiznávám, že úroveň jejich stále stoupá zásluhou sester cvičitelek, které přičinily se o neztenčenou zábavu až do konce. Těšíme se na příští večer bez mužů, ale to již bude v nové Sokolovně. Nazdar! —á.

Mor. Písek. Valná hromada konala se 24. ledna 1929. Přítomno 27 bratří a 8 sester = 55.5%. Ze zpráv funkcionářů vyjímáme: Zřízeno vlastní šekové konto, které se velmi dobře osvědčilo. — Jednota, resp. členové upsali Kč 200 — půjčky na Lublaň. — Z půjčky, uzavřené na zakoupení a zařazení kina, úrokovali členové Kč 8050 — a darovali na umoření dluhu Kč 1515 —. Věstníku sokolského odebralo se 10 výtisků, župního 12 — Upraveno letní cvičiště, vysázeno tam za Kč 800 — stromků a keřů, zřízena kuželna, pořízeny kruhy, žebří a šplhadla. — Kino-odbor pracoval dobře, ale výsledky hospodářské nebyly úměrné práci. Vinou jest nedostatek zkušeností, zejména pokud se týká návštěvy. Na letní představení jsme vesměs dopláceli. — Práce br. pokladníka zasluhuje uznání, ne tak hospodaření výboru, který zapomínal časem na finanční možnosti jednoty a zanedbával starost o její majetek. — Br. místostarosta nabídl nám místnost ve svém domě. Místnost je vhodná nejen pro schůze výborové, nýbrž i členské, vzdělávací besídky, školy, knihovnu a čítárnu. Těšíme se, že budeme jako ve svém. Valná hromada byla rušná. Třeba ukázala i naše slabiny, projevila přece i hodně opravdové vůle vybědnouti z chyb a hledati lék ve společné sokolské práci. Zatím však jest to jen dobrá vůle. Doufejme, že bude také pevná a „pevné vůli, tužbě ušlechtilé, nerozdílné srdce žádosti rádo dává nebe dojíti cíle“.

Šibřinky. 2. února jsme měli Šibřinky. Dekorace jednoduchá, ale vkusná, návštěva pěkná, nálada výborná. Ale elektrika shasla a do půlnoci byla „lesní mýtina“ osvětlena jen „magickým“ světlem petrolejových lamp. A potom, když elektrika zase ozářila „les“, bylo veselo a nikdo nedbal, že venku jest —30° C. Ale najednou jako blesk rozšířila se sálem zpráva: „Střecha nám nad hlavou hoří“. A veselí tanečníci proměnili se rázem ve statečné ochránce svého i cizího majetku. Požár zničil střechu a někde prohořely i stropy. Kinostroj a film, přichystaný na večer, v poslední chvíli zachráněn. Utrpěli jsme hodně škody hlavně tím, že mnohé naděje byly zničeny a mnohé pěkné plány padly.

Jaroslav Adamk.

Z Napajedel. Šťastná to myšlenka! Jak jinak lze způsobiti dětem větší radost, než vyjít si s nimi za město na kopeček a sjížděti dolů! Prostě — „Sanice“ sokolského žactva byla zdařilá. Třebaže množství sněhu, den před tím napadaného, odradil mnohé maminky a tatínky pustiti svá káňata z domu, aby se nenachladila, přece přišlo 68 dětí se svými sáňkami a průvodem přes město šly na uhrabanou pohořelskou silnici, kde dostavilo se i mnoho dospělých, takže sáňkovalo přes 40 saní se 140 osobami. Kolik radosti, veselí a válení se po sněhu v pří-

kopech! Už je po tom, zájem o zimní sport je vzbuzen a doufáme, že naše mládež jej bude stále pěstovati. Jednota hodlá ustaviti též lyžařský odbor Sokola. Rovněž zájem jest o zřízení kluziště. Ať v příští zimě užijeme více radostných odpovědnů a uskutečnime svá přání tím, že budeme o to během roku pracovati!
O. a.

Sokolské písemnictví.

Sborník sokolský v Kolině. Vydavatelstvo oznamuje, že tyto dny započato s výpravou tohoto všeobecně oblíbeného kapesního kalendáře I. část. Jako vždyž teitokráté obsahuje několik životopisných článků vynikajících sokol. pracovníků, dále nové články pojednávající o různých sokolských námětech a obvyklé články kalendářní a hospodářské. Sborník doporučujeme k hojnému odeírání. Cena vázaného výtisku i s poštovným Kč 8.—, K zásilcám jednotám přiložen dotazník, jenž budiž ihned po valné hromadě řádně vyplněn nově zvolenými činovníky a vydavatelstvu zaslán. II. část Sborníku vydána bude co nejdříve a zaslána každému odběrateli.

Z redakce.

Ježto 3. číslo Věstníku má zprávy žup. činovníků pro valnou schůzi župní, některé zprávy a příspěvky byly odloženy do 4. čísla Věstníku. Uzávěrka pro toto číslo bude 25. března. Číslo vyjde 1. dubna. Jistě v každé jednotě a pobočce bude vzpomenuo narozenin presidenta Masaryka, tudíž vhodná příležitost řici naši sokolské veřejnosti, jakým způsobem oslavili jste narozeniny prvního muže naší republiky.
Ant. Konečný.

Obsah řídí redakční kruh. — Redakční závěrka 30. každého měsíce. — Vychází měsíčně. — Vydává Sokolská župa Komenského v Kyjově. — Roční předplatné Kč 8.—. — Číslo jednotlivé Kč 1.—. — Za redakci odpovídá a příspěvky přijímá br. Ant. Konečný, prof. obch. akademie v Uh. Hradišti. — Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti. — Administrační a insertní dotazy vyřizuje knihtiskárna Karla Hylského v Uh. Hradišti. — Povolení používání novinových známek uděleno výnosem ředitelství poš. a telegr. v Brně č. 44.820/VI. 13. V. 1920.

LOUTKY UMĚLECKY ŘEZBOVANÉ

v každé velikos. i zhotoví a výhodně dodá

Jaromír Jeslík,

řezbářské dílny v Luhačovicích.

Vyrábí také lyže, sánky a umělecký nábytek.

Spořitelna města Uh. Hradiště,

největší lidový peněžní ústav moravského Slovenska, přijímá vklady a poskytuje půjčky na hypotéky, směnky a cenné papíry. — Za vklady ručí aktiva spořitelny přes 52,000 000 --- Kč a rezerv. fond Kč 2,900.000 — a město Uh. Hradiště poplatní silou a velkostatkem mírové ceny přes 3 miliony Kč.

U spořitelny uloženo jest 52,000.000 --- Kč.

Pamatujte na sebe a své milé **úsporami** na dárkové a vkladní knížky

OKRESNÍ ZÁLOŽNY V UHER. BRODĚ!

Šetrnost je matkou svobody! Šetrnosti k blahobytu! Šetření - bohaté koření!

POZVÁNKY k plesům a tanečním zábavám.

VEŠKERÉ TISKOPISY obchodní i spolkové.

Knihtiskárna K. HYLSKÝ, Uh. Hradiště.

C. Neusser, zasílatelství v Uh. Hradišti.

Stěhování patent. nábytkovými vozy.
-- Autostěhování a autodoprava. --

OBCHOD

uhlím, dřívím, vápnem, cement, lepenkou, rákosem
sádrou ve velkém i malém.

Bratře - 98.375 členům cvičencům

dodal jsem v posledních 10i letech 1918-1928 cvičební úbory; dopiš mi laskavě, jsi-li také jeden z nich! Pamatuj, že nejen nadprůměrné snažení, ale i nejvyšší vhodný cvičební úbor dopomůže Ti k úspěchu!

O odborný úbor postaral jsem se vždy všem mezinárodním závodníkům Č.O.S., jichž vítězství od *Arasu* po *Amsterdam* jsou nezapomenutelná, tolik radostná.

Jdi
v jejich
šlápějích!

Fach
PRAHA II. ŽITNÁ 40
TELEFON 33873

FOTOGRAF

**Václav Bartoň v Uh. Hradišti,
proti měšťanské škole,**

doporučuje se br. jednotám k provedení tableau, zvětšených obrazů, pohledových fotografií atd. za velmi výhodných cen.

Radio, gramofony, desky, psací stroje Remington, jízdní kola, šicí stroje, hodinky, zlato, optiky, akumulátory, lampy, sluchátka a jiné koupíte levně a ve velkém výběru u

RUDOLFA GERNA,
hodináře a mechanika,
UHERSKÉ HRADIŠTĚ.

Oprava a nabíjení akumulátorů.